

Laboratori de Comunicació Pública
Feminari Dones i Cultura de Masses. UAB
<http://www.labcompublica.info>

Periodisme per a fer visible la participació de les dones en els projectes de millora de barris subvencionats per la Generalitat de Catalunya

Directora: Dra. Amparo Moreno Sardà

Investigadores i investigadors:

Antonio Aguilar Pérez

Marta Corcoy Rius

Beatriz Marín Ochoa

Dr. Pedro Molina Rodríguez-Navas

Dra. Núria Simelio Solà

Dr. José Luis Valero Sancho

Bellaterra, novembre 2009

Què ofereix Infoparticipa/icd i què pot oferir

Infoparticipa/icd és una eina de periodisme digital. Ofereix una metodologia i unes aplicacions web per a proporcionar informació entenedora, que faciliti que dones i homes facin el seguiment i l'avaluació de l'acció dels governs i les polítiques públiques.

Aquesta primera versió d'infoparticipa@, elaborada amb el suport de l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya, permet fer visibles els projectes subvencionats per la Llei de Barris a diferents ajuntaments de Catalunya des de 2004, i les actuacions amb perspectiva de gènere. Proporciona, així, un coneixement col·lectiu del que es fa a cada localitat, i facilita identificar les bones pràctiques, per promoure noves actuacions i un intercanvi d'experiències.

Esperem completar aquesta eina bàsica en futurs projectes, ampliant la informació i fent una matriu més complexa, per incorporar dades d'altres polítiques públiques; i també, oferint eines pel debat col·lectiu i la participació en el seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques.

www.labcompublica.info

www.infoparticipa.cat/icd

Agraïments

Aquesta investigació ha estat possible gràcies a la col·laboració de càrrecs electes, tècnics i altres professionals dels ajuntaments que han rebut ajuts en les diferents convocatòries de subvencions per a la millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial.

Donem les gràcies per la seva atenció i interès, facilitant-nos la informació que necessitàvem i contestant-nos els qüestionaris que els hi hem fet arribar.

Esperem que els resultats d'aquest estudi els hi siguin d'utilitat en la seva feina.

Ajuntament de Barcelona, Carme Gual, Enric Cremades, Anna Terra i Daniel Venteo

Ajuntament de Cambrils, Montse Vendrell

Ajuntament de Cardona, Brigida Manou

Ajuntament de Cervera, Míriam Medico

Ajuntament de Granollers, Montse Garriga

Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat, Rosa Segarra

Ajuntament d'Hostalric, Anna López

Ajuntament d'Igualada, Montse Gilabert i Jordi Sellarès

Ajuntament de Manresa, Laura Castany

Ajuntament de Mataró, Jordi Merino

Ajuntament de Lleida, Míriam Villoria i Isabel Hornos

Ajuntament de Mora d'Ebre, Sònia Ripoll

Ajuntament d'Olot, Judit Reixach

Ajuntament Palamós, Elisabet Unge

Ajuntament de Ponts, Montse Junyet

Ajuntament d'El Prat de Llobregat, Enric García

Ajuntament de Rubí, Joana Termes

Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, Montse Campamà

Ajuntament de Sant Boi, Sònia Guerra. Nicolás Cabeza

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Elisabet Torres

Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda, Gemma Surroca

Ajuntament de Súria, Vanessa Martín

Ajuntament de Tarragona, Estela Piñol

Ajuntament de Terrassa, Fabiola Gil, Natàlia Perona

Ajuntament de Viladecans, Gisela Navarro. Sònia Castelló

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Elena Tarifa. Núria José

Han col·laborat també en la elaboració d'aquest estudi, Laura Armario, Vicenç Planella i Daniel Jiménez Chávez.

Índex

1. Introducció i definició de la investigació.....	3
1.1. Conceptualització: democràcia, participació de dones i homes, i periodisme.....	3
1.2. Antecedents.....	4
1.3. Interès de la investigació.....	5
1.4. Persones destinatàries.....	9
1.5. Objectius generals, específics i operatius.....	10
2. Legislació i documentació de referència.....	12
2.1. La Llei de Barris i la política de gènere.....	12
2.2. Decret de desenvolupament de la Llei.....	14
2.3. Manual per a l'elaboració dels projectes.....	15
2.4. Publicacions de referència.....	18
3. Metodologia: blocs de treball de la investigació i actuacions realitzades.....	20
3.1. Primer bloc: avaluar si els mitjans de comunicació han fet visibles les dones com a protagonistes dels projectes de millora de barris.....	20
3.2. Segon bloc: desenvolupament d'infoparticip@: criteris, metodologies i eines digitals per a fer visibles les aportacions de les dones i donar suport a la seva participació en la millora dels barris.....	23
4. Conclusions i resultats: de la anomalia androcèntrica al periodisme per a una democràcia participativa.....	28
4.1. Conclusions.....	29
4.2. Resultats del projecte, la web http://infoparticipa.cat/icd : el que pot i el que podria fer.....	62

1. Introducció i definició de la investigació

1.1. Conceptualització: democràcia, participació de dones i homes, i periodisme

El que diferencia bàsicament una democràcia d'una dictadura és el reconeixement del dret de les dones i els homes a intervenir a la vida política com a subjectes actius. L'exercici d'aquest dret requereix, però, que els mitjans de comunicació els hi reconeguin també com a protagonistes actius del funcionament social i del debat públic, i no només com a receptors passius de l'acció dels representants polítics instal·lats als escenaris públics dels centres de poder.

Diverses recerques realitzades pels membres de l'equip que presentem aquest projecte¹ ens han permès afirmar que el periodisme, des de la transició fins l'actualitat, no s'ha adequat a les transformacions socials i polítiques que s'han produït en aquests anys. Al contrari, persisteix una mirada informativa androcèntrica que s'ha anquilosat, s'ha orientat cada vegada més cap a les institucions i les dades abstractes i s'ha fet més i més restrictiva, ha expulsat la majoria de les dones i els homes com a subjectes actius de l'activitat política, del debat públic i de la participació democràtica i s'ha deshumanitzat. En definitiva, podem afirmar que el periodisme col·labora a un funcionament deficient de la democràcia.

En conseqüència, aquest periodisme ha afavorit la pèrdua de la credibilitat i de l'interès per la política i pel periodisme, tal com es posa de manifest en l'abstenció en les eleccions, en l'esforç dels editors de diaris per compensar les baixes tirades amb promocions i convenis de publicitat que emmordassen la informació, en la infrautilització dels recursos digitals, i en la degradació de la professió periodística.

El Govern de la Generalitat de Catalunya format des de 2003 per la coalició dels partits PSC, ERC i ICV, ha volgut aprofundir en el funcionament democràtic i, amb l'objectiu de potenciar la participació de les dones com a ciutadanes actives, ha encomanat a l'Institut Català de les Dones dissenyar, impulsar, coordinar i avaluar les polítiques de dones i per a les dones que desenvolupa l'administració de la Generalitat.

¹ 2000-2002: MORENO SARDÀ, dir., CORCOY, M., CARRASCO, M., GÁMEZ, I., i GÓMEZ, P.: Anàlisi de butlletins i webs municipals, MORENO SARDÀ, A., dir., *La representación de las mujeres y hombres y del recambio generacional en la prensa (1974-2004)*, projecte I+D+I finançat pel Instituto de la Mujer (2001-2004), dirigit per Amparo Moreno Sardà.

La participació ciutadana de dones i homes requereix, però, un periodisme de qualitat humana, que centri l'atenció en les dones i els homes com a subjectes agents de la democràcia. Els mitjans digitals ofereixen avui possibilitats per a fer visible les dones i els homes de qualsevol edat i condició social com a protagonistes actius del funcionament social, facilitar la seva participació en la construcció de coneixement sobre *com hem fet la societat*, i facilitar també la seva intervenció en definir *com la volem fer*, fent el seguiment i l'avaluació de l'acció dels governs i de les polítiques públiques.

Aquestes possibilitats exigeixen, però, introduir canvis en la pròpia noció del que es considera o no es considera **notícia**, a quines dones i homes es valora com a **protagonistes** de l'actualitat, i en les **rutines professionals** dels periodistes. En la mateixa línia, s'ha de transformar la **formació dels futurs professionals del periodisme** per a que desenvolupin un nou periodisme que ofereixi una informació de qualitat humana, compromès amb una democràcia participativa.

Correspon a les instàncies públiques – les administracions, la Universitat, els mitjans de comunicació de titularitat pública, les entitats professionals i sindicals... - millorar el periodisme i la democràcia. Amb aquest projecte (que s'inscriu en el projecte marc més ampli, infoparticip@², alhora que pot realitzar-se de forma independent) volem fer aportacions concretes que facilitin als professionals portar a terme aquesta millora.

1.2. Antecedents

Els resultats de les recerques realitzades sobre la representació de dones i homes a la premsa, i el diagnòstic sobre la expulsió de la majoria de les dones i els homes com a protagonistes de l'activitat política i la deshumanització de la informació, dels quals hem parlat, ens han portat a les persones que formem part del **Feminari Dones i Cultura de Masses**³ i del **Laboratori de Comunicació Pública (LCP)**⁴ de la UAB, a treballar per a desenvolupar nous criteris, metodologies i recursos per a generar noves formes de coneixement sobre el passat i l'actualitat. Es tracta fonamentalment d'utilitzar els recursos digitals, especialment Internet, per fer visibles les experiències, les necessitats i les aportacions de les dones i els homes, i perquè el periodisme jugui el paper central que li pertoca en la construcció d'una democràcia participativa⁵.

² Es pot consultar el plantejament general d'aquest projecte a <http://www.infoparticipa.cat>

³ <https://masters-oaid.uab.es/feminari>

⁴ <http://www.labcompublica.info>

⁵ Veure MORENO, A., ROVETTO, F., BUITRAGO, A. (2007), *¿De quién hablan las noticias? Guía para humanizar la información*, Icaria, Barcelona.

Els anys 2006 i 2007, amb el suport de l'Institut Català de les Dones, l'equip que presenta aquest projecte va realitzar el projecte *Fem visibles les aportacions de les dones com a ciutadanes actives a les notícies. Projecte per a la difusió, el debat i la formació experimental a partir de la Guia per a humanitzar la informació*, que incloïa

A partir de l'any 1999 vam elaborar la web *Passeig per les xarxes de comunicació des de...*⁶, una web organitzada com una base de dades tridimensional que permet relacionar explicacions sobre el passat i el present de les relacions que estableixen les dones i els homes a cada localitat, i les xarxes de transport i comunicació que utilitzen per a relacionar-se amb d'altres, organitzant trames històriques de diferents característiques i abast (Catalunya, Espanya, Europa... Món). En el marc d'aquesta web, a partir de 2005 vam col·laborar a elaborar un prototipus de portal de ciutat⁷ amb els Ajuntaments de Tortosa i Rubí, i la Fundació Viladecans, finançat per l'Administració Oberta de Catalunya, com una eina per a la participació de dones i homes en la construcció del coneixement sobre *com hem fet la ciutat*, i *com la volem fer*. Les noves possibilitats que ha obert la web 2.0, experimentades en part al portal *soctortosa.cat*, ens han obligat a renovar la web *Passeig per les xarxes de comunicació des de...* i convertir-la en una wiki⁸.

Amb la voluntat de millorar específicament les explicacions periodístiques sobre l'actualitat, a partir de 2007 ens hem plantejat elaborar **infoparticip@**⁹, com un **conjunt d'eines de periodisme digital**, l'objectiu fonamental de les quals és **facilitar que les dones i els homes puguin fer un seguiment i avaluar l'acció dels governs de les administracions locals i supralocals, i facilitar la seva participació efectiva**, i en la progressiva implantació d'una **democràcia participativa**.

Aquests antecedents constitueixen el marc en el qual ens hem proposat aquest projecte: ***Periodisme per a fer visible la participació de les dones en els projectes de millora de barris subvencionats per la Generalitat de Catalunya***.

1.3. Interès de la investigació

Aquesta investigació dona resposta a diversos plantejaments que es fan des de les posicions més innovadores de les polítiques de dones.

A Catalunya, el ***Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones (2003-2007)***, elaborat per l'Institut Català de les Dones, va definir, com a primer objectiu, establir les **polítiques de dones** com un **eix transversal en el disseny i desenvolupament de les polítiques**

tallers i cursos especialitzats, en els quals es va difondre la *Guia per a humanitzar la informació*, i la renovació de la web del Feminari.

⁶ <https://masters-oaid.uab.es/passeig>

⁷ <http://www.soctortosa.cat>

⁸ <https://dev-oaid.uab.es/geowiki>

⁹ <http://www.infoparticipa.cat>

del Govern, fent així de la Generalitat de Catalunya una institució exemplificadora.

Aquest criteri de transversalitat ha implicat incorporar la perspectiva de gènere als diferents àmbits d'actuació i a totes les polítiques del Govern de la Generalitat, i promoure mesures específiques adreçades a les dones des de totes les àrees de la Generalitat.

En aquesta línia, considerem d'especial rellevància l'urbanisme, ja que constitueix el marc en el que es desenvolupa la vida quotidiana de les persones. I concretament, la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, impulsada pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Aquesta llei, coneguda com a **Llei de barris**, estableix que els **projectes** han de preveure **intervencions que tinguin en compte la equitat de gènere en l'ús de l'espai i dels equipaments**, i que un cop finalitzada l'actuació, **el comitè d'avaluació i seguiment ha d'elaborar un informe dels resultats obtinguts**.

La vida quotidiana als barris, tant si tenen una existència històrica perllongada com si són de nova creació, depèn en molt bona part de les activitats i la participació de les dones. I la seva aportació resulta fonamental en el cas de barris que s'han deteriorat o degradat, i que cal revitalitzar i recuperar. La **memòria quotidiana de les dones** resulta imprescindible per conèixer **com han construït el barri uns col·lectius al llarg del temps i dia a dia, i com volen millorar-lo**.

Les actuacions desenvolupades o previstes als projectes de millora dels barris que han rebut ajuts de la **Llei de Barris** des de 2004, ofereixen la possibilitat d'avaluar els resultats obtinguts en relació amb la voluntat de la Generalitat de Catalunya de promoure la participació política de les dones. També cal avaluar el paper que hi han jugat els mitjans de comunicació en fer visibles les dones de diferents edats, condicions socials i procedències com a protagonistes actives i ciutadanes de ple dret. Alhora, permeten experimentar les noves eines digitals que volem desenvolupar per a promoure i facilitar la seva participació, a cada localitat i en xarxa, en la construcció de coneixement personal i col·lectiu sobre el passat, el present i els projectes de futur de la societat catalana.

Cal destacar també, en relació amb aquest projecte, altres objectius fonamentals del **I Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones** de l'Institut Català de les Dones; el segon, que propugna la **construcció d'una cultura per a un nou contracte social**; el tercer, que proposa **incrementar la presència i la participació de les dones en tots els àmbits de la vida social, tenint en compte la seva diversitat**; i el cinquè, que estableix oferir una **atenció integral davant les necessitats de les dones**.

Des de desembre de 2006, l'Institut Català de les Dones, ha ampliat les seves funcions (realitzar **campanyes de sensibilització**, recuperar la **memòria històrica de les dones** a través d'exposicions i publicacions...), i ha adquirit noves competències. D'aquestes, resulten d'especial rellevància en relació amb aquest projecte, **dissenyar, coordinar, impulsar i fer el seguiment del Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones; i la coordinació, el seguiment i la supervisió dels programes i de les actuacions dels diferents Departaments i organismes de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de les polítiques de dones.**

Recordem també que la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics¹⁰ estableix el 31 de desembre de 2009 com el termini per a l'adequació de l'administració local per oferir a les ciutadanes i ciutadans la totalitat dels procediments i actuacions de llur competència. Una d'aquestes competències és la informació pública. L'objectiu d'aquest projecte és facilitar el compliment d'aquesta obligació legal.

Aquesta investigació fa aportacions per a portar a terme diversos objectius i actuacions definits al **Pla de polítiques de dones del govern de la Generalitat de Catalunya 2008-2011**, aprovat el 29 de juliol de 2008. Especialment, els següents objectius i actuacions relacionats amb els **Eixos 2 i 3**:

Eix 2, Canvis culturals que transformin estructures i models patriarcal

Objectiu general: 2.1. Reduir la presència de l'androcentrisme en l'imaginari Social

Objectiu general: 2.2. Fer visibles les aportacions creatives de les dones en la cultura i potenciar i difondre la creativitat femenina

Objectiu general: 2.3. Reduir la presència de l'androcentrisme i eradicar el sexisme en els mitjans de comunicació

Els mitjans de comunicació encara divulguen imatges estereotipades dels rols atribuïts en funció del sexe, un tractament que no deixa veure les aportacions femenines.

Atesa la potencialitat dels mitjans de comunicació com a instruments transmissors de valors culturals, idees i models i la seva influència en les pautes de comportament i en els marcs interpretatius de la societat, s'han

¹⁰ Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics (BOE nº 150, de 23 de juny de 2007)

de deixar enrere els estereotips sexistes per difondre i incorporar les aportacions de les dones, tal com disposa la Directiva 2007/65/CE del Parlament Europeu i del Consell d'11 de desembre de 2007.

Objectiu específic: 2.3.2. Fer visibles les aportacions i els sabers de les dones en els àmbits de la comunicació social

Actuació: **2.3.2/3** Promoció d'acords entre la Generalitat i els mitjans de comunicació públics i privats sobre el sexisme i l'androcentrisme, i visibilitat de la realitat diversa i canviant de les dones.

Eix 3. Participació

Aquest eix del Pla de polítiques de dones 2008-2011 té com a objectiu que es reconegui el paper i els sabers de les dones en la societat, fer visible la seva presència i diversitat, com també fomentar la seva participació a tots els nivells i àmbits socials. Perquè comptar amb la presència i veu pròpia de les dones contribueix a construir una societat més justa i equilibrada i constitueix un element imprescindible per aconseguir un veritable aprofundiment democràtic. Es parteix de la premissa que cal corregir i millorar el concepte de participació social, per la qual cosa cal una intervenció pública integral adreçada a eliminar els obstacles que s'oposen a la plena participació de les dones. Així doncs, és imprescindible, en primer lloc, fer visible i donar valor a la dimensió específica i concreta de la participació ciutadana – liderada majoritàriament per les dones – vinculada al dret de les persones a ser ateses, dret que és inseparable de les responsabilitats de prendre cura de qui ho necessiti.

Si bé, com s'ha dit, cal donar valor i reconèixer les aportacions socials de les dones, dels sabers i coneixements específics que han desenvolupat al llarg de la història, també són necessàries polítiques que obrin la possibilitat de noves maneres d'estar com a dones en el món, del que significa ser dona i de donar expressió a les expectatives i propostes diverses de les dones. En aquest sentit, el suport als espais, associacions i xarxes de dones, com a llocs d'intercanvi d'experiències, de suport mutu i de coneixement, resulta absolutament rellevant.

Objectiu general: 3.1. Dinamitzar el teixit associatiu femení i donar-hi suport

Objectiu específic: 3.1.4. Fomentar espais de trobada de les entitats de dones que facilitin l'intercanvi d'experiències

Objectiu específic: 3.1.5. Vetllar perquè les dones no es vegin afectades per la fractura digital

Actuació: **3.1.5/1** Creació d'un espai virtual per difondre les activitats de les entitats i els grups de dones

Actuació: **3.1.5/2** Suport a les actuacions que afavoreixin que les dones utilitzin les noves tecnologies i minimitzin el risc de trobar-se en la fractura digital, amb especial atenció a les dones grans, del món rural, migrades i amb discapacitat.

1.4. Persones destinatàries

Les persones a les quals considerem destinatàries finals dels resultats d'aquest projecte son:

- **Totes les ciutadanes i ciutadans**, primers interessats en participar en la vida democràtica i col·laborar a millorar-la.
- Especialment en aquesta primera fase, ciutadanes i ciutadans de municipis amb projectes de la Llei de Barris.
- Més concretament, les dones que han participat en les actuacions amb perspectiva de gènere previstes per la Llei.

També es dirigeixen, però, a d'altres col·lectius responsables de què es faci efectiva la equitat entre dones i homes:

- **Als periodistes de les administracions públiques**, responsables d'elaborar i oferir informació pública, clara i significativa sobre el funcionament de l'administració, i el compliment dels compromisos adquirits pels càrrecs electes.
- **Als periodistes dels mitjans de comunicació privats o de titularitat pública**, que han de disposar d'informació veraç procedent de les **fonts públiques** per contrastar-la amb **altres fonts**, i han de poder elaborar **explicacions plurals** sobre com afecten les actuacions polítiques a la vida de les persones, i com les dones i homes poden intervenir en l'exercici dels seus drets per a millorar-les.
- **Als càrrecs electes**, perquè han de realitzar la seva feina amb les màximes garanties per a la col·lectivitat, fent una bona planificació i seguiment de la seva activitat al llarg del mandat.

1.5. Objectius generals i específics

Aquesta investigació té **dos objectius generals**:

Primer objectiu: avaluar si els mitjans de comunicació han fet visibles les dones de diferents edats, condicions socials i procedències com a **protagonistes actives dels projectes de millora de barris** subvencionats per la Generalitat de Catalunya des de 2004, d'acord amb el que va establir la Llei, i si han col·laborat o no han col·laborat en el compliment d'aquesta Llei que expressa la voluntat del Govern de fer de la Generalitat una institució exemplar en fomentar el paper de les dones com a ciutadanes de ple dret, i en les polítiques de dones.

Les recerques que hem realitzat fins ara sobre la premsa des de la transició ens porta a formular la **hipòtesi** de que els mitjans de comunicació no afavoreixen la participació de les dones i els homes de diferents edats, condicions socials i procedències en els projectes de millora dels barris, ni han potenciat la equitat de gènere que propugna la llei; al contrari, han jugat un paper més retrògrad que la normativa legal. La recerca específica sobre els mitjans de comunicació de cada localitat ens permetrà validar aquesta hipòtesi en relació amb aquest cas concret.

Això no obstant, el diagnòstic que hem realitzat fins ara ens porta a definir un **segon objectiu**: desenvolupar nous **criteris, metodologies i eines periodístiques digitals**, què ofereix avui la web 2.0, per generar una **nova noció del què és notícia** que doni a conèixer els objectius establerts al programa de govern de la Generalitat de Catalunya, concretament, als projectes que amb el seu suport han desenvolupat els ajuntaments per complir amb els requisits de la Llei de Barris, i els procediments que s'han seguit per a la seva execució. D'aquesta manera ens proposem desenvolupar un periodisme que col·labori a fer visibles les aportacions que han fet les dones, i a fomentar la creació de xarxes de dones a Catalunya que puguin compartir aquestes experiències i desenvolupar-ne de noves.

Aquest objectius generals es concreten en altres **objectius específics**:

1. Identificar, en el conjunt dels projectes que han rebut subvenció del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, les propostes d'intervenció que s'han realitzat des de la perspectiva de gènere. Comparar el pressupost de cada projecte, i de les diferents accions, amb el pressupost atribuït a les accions específiques amb perspectiva de gènere. I avaluar el que s'ha executat.
2. Avaluar si els mitjans de comunicació escrits i audiovisuals, locals i d'abast supralocal, han fet visibles aquestes actuacions o bé les han silenciat, en conseqüència, si han reconegut les dones com a

protagonistes i subjectes agents en la construcció de nous espais per a la participació de les dones en les millores dels barris, o al contrari, si han col·laborat a excloure les aportacions que poden fer.

3. Identificar les actuacions que es puguin considerar com a bones pràctiques socials, i contrastar-les amb el tractament que han rebut als mitjans de comunicació per avaluar si aquests hi han col·laborat, o bé, si han influït altres circumstàncies (per exemple, existència d'entitats de dones...)
4. Utilitzar els resultats d'aquests anàlisis com a punt de partida per desenvolupar nous **criteris, metodologies i eines periodístiques digitals** per generar una noció de **notícia** què doni a conèixer de forma clara els objectius establerts als projectes que han desenvolupat els ajuntaments per complir amb els requisits de la Llei de Barris, i els procediments que s'han seguit per a la seva execució.
5. Fer visibles d'aquesta manera les aportacions que han fet les dones a la millora dels barris que han rebut els ajuts de la Generalitat de Catalunya.
6. I utilitzar eines de web 2.0 per fomentar la creació de xarxes de dones a Catalunya que puguin compartir aquestes experiències, i desenvolupar-ne de noves.

2. Legislació i documentació de referència

2.1. La Llei de Barris i la política de gènere

L'anomenada Llei de Barris és la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya¹¹.

En el seu preàmbul la Llei raona que per

“les condicions històriques en què es crearen i s’han desenvolupat, moltes àrees de les ciutats de Catalunya pateixen problemes urbanístics i socials importants que, a vegades, en lloc de resoldre’s, encara tendeixen a agreujar-se”.

Els problemes més importants que destaca són:

- processos de regressió urbanística
- problemes demogràfics (causats per la pèrdua o el creixement excessiu de la població)
- mancances econòmiques i socials

La tipologia d’aquest espai es variada i catalogada en diferents tipus:

- barris vells o nuclis antics
- extensions suburbanes fetes sense una planificació ni una dotació d’equipaments adequades
- polígons d’habitatges
- àrees d’urbanització marginal

Els problemes d’aquests espais es diu que afecten a:

- l’estat de conservació de les edificacions
- la urbanització i les xarxes de serveis
- l’existència d’espais públics
- la dotació d’equipaments
- la concentració de grups de ciutadans amb necessitats especials
- l’accessibilitat viària i en transport públic
- el desenvolupament econòmic
- l’activitat comercial
- la seguretat ciutadana

¹¹ <http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/documentacio/normativa/ciutat/arquitectura/llei22004.jsp>

Com a conseqüència,

"...aquestes circumstàncies afecten negativament el benestar dels ciutadans que viuen en aquestes àrees i són un impediment per a la cohesió social i el desenvolupament econòmic".

L'objectiu de la Llei és doncs,

"...emprendre-hi accions d'intervenció integral, dirigides tant a la rehabilitació física com a la sostenibilitat ambiental, el benestar social i la dinamització econòmica".

La Llei consta de tres capítols:

1. Estableix la creació del *Fons de foment del programa de barris i àrees urbanes d'atenció especial*, concebut com un instrument de col·laboració institucional i financera de la Generalitat amb els diversos municipis. També fixa els objectius del Fons, i el nombre i la durada de les actuacions.
2. Defineix els àmbits urbans susceptibles d'ésser considerats objecte d'una atenció especial, determina els que s'estimen prioritaris i estableix les actuacions que poden ésser finançades.
3. Estableix un repartiment de responsabilitats entre l'administració local i la Generalitat. L'elaboració i l'execució dels projectes corresponen als municipis; la selecció dels projectes i l'assignació dels recursos, al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, amb l'informe previ d'una comissió mixta, i l'avaluació de l'execució de les actuacions correspon a un comitè d'avaluació i seguiment integrat per la Generalitat, l'administració municipal i una representació de les entitats ciutadanes i dels agents socials.

A l'article 7.2 es determina que els projectes han de preveure intervencions en algun dels camps següents:

- a) *La millora de l'espai públic i la dotació d'espais verds.*
- b) *La rehabilitació i l'equipament dels elements col·lectius dels edificis.*
- c) *La provisió d'equipaments per a l'ús col·lectiu.*
- d) *La incorporació de les tecnologies de la informació en els edificis.*
- e) *El foment de la sostenibilitat del desenvolupament urbà, especialment pel que fa a l'eficiència energètica, l'estalvi en el consum d'aigua i el reciclatge de residus.*
- f) ***L'equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments.***
- g) *El desenvolupament de programes que comportin una millora social, urbanística i econòmica del barri.*

h) L'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques.

Com podem veure es considera, l'equitat de gènere un aspecte important (camp f) però, com la resta, no d'obligada intervenció.

Malgrat això, a l'article 12.3 es fixa que

*“Un cop finalitzada l'actuació, **el comitè d'avaluació i seguiment ha d'elaborar un informe d'avaluació** final per a incorporar-ne l'experiència al conjunt dels programes en curs. Aquest informe ha de contenir una avaluació **dels resultats de l'actuació des de la perspectiva de** la funcionalitat urbanística i territorial, l'estructura econòmica i comercial, les implicacions ambientals, la cohesió social i **l'equitat de gènere en l'ús del territori**”.*

Amb aquesta obligació, els aspectes relacionats amb l'equitat de gènere en l'ús del territori passen a ser part substancial dels objectius de la Llei i d'obligada consideració en els projectes que optin als ajuts.

2.2. Decret de desenvolupament de la Llei

El decret 369/2004, de 7 de setembre, desenvolupa la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen atenció especial¹²

A l'article 4 es defineix que els programes d'actuació han de contenir:

La delimitació de l'àrea en què es vol intervenir, que ha de tenir un caràcter homogeni i una continuïtat geogràfica.

*La descripció de la seva situació urbanística (règim jurídic del sòl, amb especificació de la classificació i qualificació urbanística dels terrenys i l'estat d'execució del planejament vigent i l'existència de plans i modificacions del planejament en tràmit) i de la seva situació social actual, amb **esment a les seves repercussions sobre les desigualtats socials, de gènere i edat en l'accés a la renda i els serveis**.*

Així doncs, es determina que els programes d'actuació han d'incidir en les qüestions de gènere en un marc més ampli que inclou altres desigualtats socials i que per tant podem dir que promou actuacions des d'una perspectiva no-androcèntrica.

A l'article 12 es fixen les prioritats en els criteris d'avaluació dels projectes

¹² <http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/documentacio/normativa/ciutat/arquitectura/decret3692004.jsp>

- a) *El grau d'intensitat dels problemes urbanístics, socioeconòmics i ambientals*
- b) *El grau d'intervenció integral dels projectes que es presentin.*
- c) *La proposta d'actuacions no finançables en base a la Llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen atenció especial, en els camps de l'habitatge, dels serveis socials, del treball, de la sanitat, de l'ensenyament, del comerç, de la seguretat ciutadana o d'altres pròpies d'altres polítiques sectorials.*
- d) *Les característiques generals del projecte pel que fa al grau d'identificació dels problemes existents, la coherència i adequació de les estratègies establertes per corregir aquests problemes, la concreció dels objectius, la justificació de la viabilitat del projecte, el grau de participació ciutadana així com la valoració de l'impacte del projecte en l'àmbit d'actuació.*
- e) *La població que resulti beneficiada per l'actuació i l'adequació de la despesa per càpita proposada.*
- f) *El grau d'esforç econòmic de l'Ajuntament.*
- g) *Les actuacions que es proposin en àrees velles i nuclis antics, polígons d'habitatge i àrees d'urbanització marginal i àrees que tenen una alta presència d'unitats d'habitatges que no compleixin les condicions mínimes d'habitabilitat exigibles.*
- h) *En els casos d'actuacions en àrees que abastin més d'un terme municipal, es valorarà [...] la presentació conjunta del projecte d'actuació per part dels ajuntaments concernits.*

Com es pot veure en aquests apartats no es fa referència específica a cap qüestió de gènere

2.3. Manual per a l'elaboració dels projectes¹³

Al mes d'abril de 2009 es va publicar el *Manual per a l'elaboració dels projectes d'intervenció integral en els barris i àrees urbanes d'atenció especial i per a l'elaboració de l'Informe d'Avaluació Final*

És un document pensat per ajudar als municipis a elaborar els seus projectes que han de ser concebuts com a una unitat i no com una suma d'actuacions aïllades. Donada la seva recent publicació els projectes presentats a anteriors convocatòries, els que estudiem en aquesta investigació, no van comptar amb aquesta eina per a l'elaboració dels plans, però ens sembla interessant i significatiu fer-hi esment donat que

¹³ *Manual per a l'elaboració dels projectes d'intervenció integral en els barris i àrees urbanes d'atenció especial i per a l'elaboració de l'Informe d'Avaluació Final*. Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional de la Unió Europea. Abril 2009.
(http://www10.gencat.net/ptop/binaris/Manual_Barris2009_tcm32-24279.pdf)

és el resultat de uns anys d'experiència i, per tant, es tracta d'una orientació fonamentada en els problemes trobats i les solucions experimentades.

A l'apartat *Camp d'actuació 6. Equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments*, es diu:

CONCEPTE : *La perspectiva de gènere en urbanisme proposa redefinir els objectius de l'urbanisme segons les necessitats de la nova societat, basada en la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, entre generacions i entre cultures. Aplicar la perspectiva de gènere al disseny de les ciutats i pobles significa fer "canvis en els plantejaments de l'urbanisme actual, introduint en l'agenda de prioritats temes importants de la vida quotidiana com la **seguretat**, la **proximitat**, el **temps** i la **organització dels serveis**, així com la **barreja d'usos** que ajudi a cobrir la diversitat d'activitats que actualment porten a terme en gran mesura les dones i que en el futur es repartiran entre dones i homes".¹⁴*

En aquest sentit es defineixen els següents camps d'actuació:

Actuació 6.1 Creació o millora d'espais segurs, vius i amigables

Actuació 6.2 Programes i tallers de participació en el disseny de les ciutats sota la perspectiva de gènere

Actuació 6.3 Incorporació de criteris de proximitat en l'espai públic i els equipaments

Al mateix document es donen exemples d'indicadors de realització i de resultat/impacte, que reproduïm a continuació¹⁵.

¹⁴ Indicació de font al document: Diputació de Barcelona. Extret de les conclusions de les *Jornades d'Urbanisme i gènere*. Accessibles a: www.urbanismeigenere.net

¹⁵ Pàg. 22.

CAMP 6: Equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments

6.1. Creació o millora d'espais segurs, vius i amigables	<ul style="list-style-type: none">- m2 d'espais creats o millorats- Mesures per eliminar racons inaccessible visualment- Mesures per afavorir la diversitat d'activitats al carrer	<ul style="list-style-type: none">- <i>nre. de dones beneficiades</i>- enquesta de la percepció de seguretat de les dones al carrer- canvi d'hàbits a la utilització de l'espai públic i els equipaments
6.2. Programes i tallers de participació en el disseny de la ciutat sota la perspectiva de gènere	<ul style="list-style-type: none">- nre. de programes, xerrades, tallers, conferències, etc.	<ul style="list-style-type: none">- nre. de projectes en els quals han participat activament les associacions de dones del barri/àrea urbana
6.3. Incorporació de criteris de proximitat en l'espai públic i els equipaments	<ul style="list-style-type: none">- Creació de nous serveis de proximitat- Varietat d'espais per a diferents activitats i generacions	<ul style="list-style-type: none">- nre. de persones que utilitzen els nous serveis de proximitat

2.4. Publicacions de referència

El Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya ha fet dues publicacions amb la voluntat d'aportar eines pràctiques i de reflexió al voltant de l'urbanisme i la perspectiva de gènere.

D'ambdues és autora Anna Bofill Levi.

Bofill Levi, Anna (2005). Planejament urbanístic, espais urbans i espais interiors des de la perspectiva de gènere. Quaderns de l'institut; 6. Generalitat de Catalunya, Institut Català de les Dones, Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Barcelona¹⁶.

Bofill Levi, Anna (2008). Guia per al planejament urbanístic i l'ordenació urbanística amb la incorporació de criteris de gènere. Generalitat de Catalunya, Institut Català de les Dones, Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Barcelona¹⁷.

També, darrerament, ha aparegut altra publicació relacionada,

Muxí Martínez, Zaida (2009). Recomanacions per a un habitatge no jeràrquic ni androcèntric. Eines; 13. Generalitat de Catalunya, Institut Català de les Dones, Departament de Medi Ambient i Habitatge - Secretaria d'Habitatge¹⁸.

Cal esmentar com a molt interessant el treball fet darrerament en el marc del II Congrés de les Dones de Barcelona (16-17 d'octubre, 2009) amb el tema central *Les dones com a agents de transformació de la ciutat*.

Aquest esdeveniment ha propiciat diferents feines recollides en les publicacions del Congrés.

Muxí Martínez, Zaida: Urbanisme i gènere. Aplicació de la visió de gènere en la revisió de l'espai públic. Consell de les dones del districte de Sants Montjuïc. Documents de treball del Procés de Participació des dels Consells de Dones dels Districtes de Barcelona. Gener 2006-febrer 2007. II Congrés de les Dones de Barcelona. Ajuntament de Barcelona, 2009.

¹⁶ http://www20.gencat.cat/docs/icdones/Documents%20web%20antiga/Arxius/pub_quaderns6.pdf

¹⁷ http://www20.gencat.cat/docs/icdones/Serveis/Documents/Publicacions/Eines/pub_eines11.pdf

¹⁸ http://www20.gencat.cat/docs/icdones/02%20Serveis/Documents/Arxius/pub_eines13.pdf

Muxí Martínez, Zaida; Casanovas, Roser: Eix temàtic 4: Les dones transformem els espais de la ciutat per a la vida quotidiana. Presentació. II Congrés de les Dones de Barcelona. Apunts pel debat. Ajuntament de Barcelona, 2009.¹⁹

Arcarons i Rabadà, Marta [et al.]: Document Base. Propostes recollides durant el procés participatiu previ (de l'abril al juliol de 2009). II Congrés de les Dones de Barcelona. Ajuntament de Barcelona, 2009.²⁰

Presentació de l'eix de l'espai públic i la vida quotidiana. Pàg. 29-34.

Reflexions dels quatre eixos. Eix espai públic i vida quotidiana. Pàg. 59-61

Cal esmentar també algunes publicacions prèvies de Isabel Segura Soriano que han contribuït a repensar les ciutats con a construccions i espais de desenvolupament de la vida de les dones de tota condició social i procedència geogràfica, evidenciant a la vegada la seva participació com a subjectes actius dels moviments socials i de la vida col·lectiva.

Alhora, presenta un catàleg de dones presents als nomencladors de les ciutats.

Segura, Isabel: Guia de dones de Barcelona. Recorreguts històrics. Ajuntament de Barcelona, 1995.

Segura, Isabel: Dones de L'Hospitalet. Itineraris històrics. Ajuntament de l'Hospitalet, 1998

Un treball més, centrat en aquest aspecte del nomenclator al Districte de Sant Martí de Barcelona es,

Marta Casanovas [et. al]: Els carrers parlen de dones. Ajuntament de Barcelona, 2008

¹⁹ http://www.bcn.cat/congresdones09/pdf/es/apuntes_eje_espacios_ciudad.pdf

²⁰ http://www.bcn.cat/congresdones09/pdf/ca/document_base.pdf

3. Metodologia: blocs de treball de la investigació i actuacions realitzades

Hem desenvolupat aquesta investigació realitzant diferents actuacions que exposarem organitzades en dos blocs de treball, ordenats no segons el temps en el que les hem realitzat sinó d'acord amb els objectius generals i específics que ens vam marcar al projecte, modificats pel desenvolupament de la investigació, que ens va portar a nous plantejaments i necessitats, i també per adaptar-nos al pressupost amb que hem comptat.

Hem d'afegir un altre bloc de treball, en el qual ens hem dedicat, al llarg dels dos anys de realització del projecte, a llegir la bibliografia de referència i la legislació que anaven apareixent en relació amb el nostre objecte d'estudi (veure un resum a l'apartat 2 d'aquesta memòria). Posteriorment, també van visitar una exposició sobre els projectes de la Llei de Barris que es va oferir al públic a la seu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya del 17 de gener al 27 de febrer de 2009, i vam recollir dades d'interès.

3.1. Primer bloc: avaluar si els mitjans de comunicació han fet visibles les dones com a protagonistes dels projectes de millora de barris

Al primer bloc de treball vam orientar el nostre treball a l'objectiu general 1: "avaluar si els mitjans de comunicació han fet visibles les dones de diferents edats, condicions socials i procedències com a protagonistes actives del projecte de millora de barris subvencionats pel Departament de Política Territorial de la Generalitat, des de 2004".

3.1.1. Localització dels projectes. Inicialment, vam identificar els 47 projectes aprovats en les tres primeres convocatòries, segons dades de les webs del Departament i dels respectius ajuntaments.

3.1.2. Anàlisi de webs. Vam començar per analitzar la informació que es donava d'aquests projectes a les webs del Departament i dels respectius ajuntaments.

3.1.2.1. Amb aquest objectiu, vam definir els ítems que havia d'incloure la fitxa que vam elaborar per enregistrar les dades bàsiques d'aquesta anàlisi, i la vam posar a prova per comprovar la seva validesa (veure fitxa 1)

Fitxa 1. Camps considerats a l'anàlisi de la Web

1.	Ajuntament
2.	Web
3.	Pla de barri
4.	Accés a la informació del pla
5.	Data/es de la consulta
6.	Idioma
7.	Altres publicacions
8.	Material promocional
9.	Història del barri i del context de la ciutat a la qual s'aplica el projecte
10.	Diagnosi del barri
11.	Explicació del pla
12.	Pressupost total del projecte
13.	La intervenció té en compte l'equitat de gènere
14.	Participació ciutadana per a la preparació del projecte

3.1.2.2. Vam omplir la fitxa amb les dades que vam trobar a les webs dels ajuntaments, a les webs creades específicament per als projectes de la Llei de Barris, i a les webs del Departament de Política Territorial.

3.1.2.3. En diferents reunions de l'equip d'investigació, vam analitzar i comparar la informació obtinguda, vam detectar les dificultats que van anar sorgint especialment per manca d'informació i ens vam plantejar solucions.

3.1.2.4. Completant les dades amb d'altres fonts (la exposició que es va fer al Col·legi d'Arquitectes a principis de 2009), vam poder comparar els pressupostos globals de cada projecte, amb els pressupostos atribuïts a les accions específiques amb perspectiva de gènere (objectiu específic 1)

3.1.2.5. Vam elaborar l'Informe sobre els resultats de l'anàlisi d'aquestes webs (veure conclusions 1.1)

3.1.2.6. D'aquesta manera vam obtenir dades sobre les actuacions realitzades amb perspectiva de gènere als projectes de millora dels barris.

3.1.3. **Anàlisi de butlletins municipals.** Per completar aquesta avaluació sobre com els mitjans de comunicació municipals havien fet visibles les dones i les actuacions amb perspectiva de gènere, vam decidir examinar també els butlletins municipals i les publicacions municipals

dirigides a les dones. La consulta d'aquest material es va fer a través de les webs municipals.

3.1.3.1. Vam elaborar una fitxa per enregistrar les dades de cada butlletí municipal, publicació dirigida a les dones, o específica de la Llei de Barris (veure fitxa 2).

Fitxa 2. Camps considerats per enregistrar les dades de les publicacions

1. Mitjà: el nom concret del butlletí, en cas que'l tingui
2. Tiratge: nombre d'exemplars, que ens dona una idea de l'abast que ha tingut la notícia
3. Data: data de la publicació del butlletí
4. Número: número del butlletí.
5. Pàgina: número de la pàgina on es publica la notícia sobre el pla de millora de barris, que facilitarà la seva localització quan l'accés sigui a través de l'adreça electrònica de l'apartat 10.
6. Secció: secció on s'ubica la notícia del pla de millora de barris.
7. Titular: el títol de la notícia que fa referència al projecte de millora de barris
8. Dones: aquest apartat ens diferencia aquelles notícies que fan o no visible a la dona o les actuacions amb perspectiva de gènere.
9. Enllaç: fent clic a sobre de la paraula notícia, ens permet l'accés a la notícia en format pdf.
10. Adreça electrònica: adreça que porta al butlletí on es publica la notícia.

3.1.3.2. Vam localitzar a través de les webs els butlletins municipals, publicacions de dones i publicacions específiques sobre els projectes de millora de barris, de tots els ajuntaments que han rebut una subvenció de la Llei de Barris, des del mes de gener següent a la convocatòria en que van participar, fins el mes de juliol de 2009.

3.1.3.3. Vam revisar totes aquestes publicacions, exemplar per exemplar, per tal d'identificar totes les notícies sobre els projectes de millora de barris, i vam llegir-les atentament per localitzar aquelles notícies on es fan visibles les dones o les actuacions amb perspectiva de gènere, d'alguna manera, amb un criteri molt lax.

3.1.3.4. Vam extreure dels butlletins totes les pàgines amb notícies sobre els projectes de millora de barris, amb format pdf, i es van insertar a l'apartat notícia de cada una de les fitxes dels ajuntaments per tal que es puguin consultar d'una forma ràpida. Igualment, es va anotar l'adreça electrònica de tots els butlletins amb notícies sobre els plans de millora dels barris per fer més còmode i ràpida la consulta als diferents butlletins a través de l'apartat *Comunicació/butlletins consultats* de la web <http://www.infoparticipa.cat/icd>. A més, vam captar la imatge de les

capçaleres dels butlletins i altres publicacions, i vam utilitzar el programa Acrobat pdf per retallar i desar la còpia de les notícies sobre els plans de millora dels barris, a les quals es fan visibles les dones o les actuacions amb perspectiva de gènere. Aquestes notícies s'han incorporat a la web Infoparticipa.cat/icd per tal que es puguin veure i llegir, com a bones pràctiques.

3.1.3.5. Vam realitzar reunions de l'equip per parlar dels resultats i vam elaborar l'informe sobre els resultats de l'anàlisi de butlletins i altres publicacions municipals sobre els projectes de millora de barris (veure conclusions)

3.1.4. Els resultats de tots aquests anàlisis els vam elaborar a l'informe sobre la visibilitat de les dones i de les actuacions amb perspectiva de gènere, a les webs i publicacions municipals i del DPTOP, (les institucions directament interessades en donar a conèixer aquestes actuacions, i, alhora, fonts informatives de la resta de mitjans de comunicació), que ens va permetre fer el diagnòstic de la situació (objectiu específic 2) (veure conclusions).

3.1.5. Amb aquests resultats, vam decidir no ampliar aquesta anàlisi a més mitjans de comunicació i ens vam posar a treballar per completar la informació i fer-la visible: abordar l'objectiu general 2 i els corresponents objectius específics.

3.2. Segon bloc: desenvolupament d'infoparticip@: criteris, metodologies i eines digitals per a fer visibles les aportacions de les dones en els projectes de millora de barris

A partir del diagnòstic i també de l'experiència d'aquest equip en altres recerques anteriors, vam abordar l'objectiu general 2: "desenvolupar nous criteris, metodologies i eines periodístiques digitals, que ofereix avui la web 2.0, per generar una nova noció de notícia que doni a conèixer els objectius establerts al programa de govern de la Generalitat de Catalunya, concretament, projectes que amb el seu suport han desenvolupat els ajuntaments per complir amb els requisits de la Llei de Barris, i els procediments que han seguit per a la seva execució". Especialment, l'objectiu es fer visibles les aportacions de les dones, i les actuacions amb perspectiva de gènere, desenvolupades a cadascun dels projectes subvencionats pel DPTOP de la Generalitat de Catalunya en el marc de la Llei de Barris. En aquesta fase hem realitzat les següents actuacions:

3.2.1. Hem realitzat nombroses reunions de l'equip d'investigació per definir els nous criteris, metodologies i eines periodístiques a desenvolupar per generar aquesta nova noció de notícia que identifiquem

amb el projecte infoparticip@, que permeti fer visibles les aportacions de les dones, i de les actuacions amb perspectiva de gènere promogudes pels ajuntaments i la Generalitat (objectiu específic 4)

3.2.2. L'equip d'investigació ha realitzat també nombroses reunions amb la empresa ComCom, a la qual hem encomanat el desenvolupament de la eina infoparticip@, per establir els paràmetres generals d'aquesta web adaptada a fer visibles les aportacions de les dones, i de les actuacions amb perspectiva de gènere promogudes pels ajuntaments i la Generalitat (objectiu específic 5)

3.2.3. Per poder desenvolupar i omplir d'informació les bases de dades d'aquesta eina digital vam decidir elaborar una nova fitxa amb un qüestionari que vam enviar als ajuntaments que han rebut subvencions de la Llei de Barris.

3.2.3.1. Tenint en compte allò que inclouen i exclouen les webs i publicacions municipals analitzades, vam elaborar aquest qüestionari per completar les dades fonamentals necessàries per a poder fer visibles les aportacions que han fet les dones, o les actuacions amb perspectiva de gènere que s'han realitzat als projectes de millora de barris (veure fitxa 3 i annexos).

3.2.3.2. Mitjançant trucades, emails i altres contactes, vam localitzar la persona idònia a la qual s'havia d'enviar el qüestionari per tal d'obtenir les respostes de cada ajuntament. Aquesta ha estat una tasca molt laboriosa i que no sempre ha donat resultats, de manera que finalment només vam enviar el qüestionari als ajuntaments que havien rebut subvencions fins a la convocatòria de 2008.

3.2.3.3. Hem hagut de fer un seguiment cas per cas fins a obtenir les respostes, mitjançant el telèfon i el correu electrònic. Finalment, hem rebut 30 qüestionaris amb les dades que demanàvem, de 29 ajuntaments i sobre 32 plans de barri, aproximadament una tercera part dels que vam enviar, doncs (veure taula 1 amb la relació dels ajuntaments que han respost). Això dificulta disposar de dades complertes dels ajuntaments i, encara més, poder fer comparacions entre aquestes dades. No obstant, hem analitzat el conjunt de les respostes a les conclusions 2.

Fitxa 3. Qüestionari enviat als ajuntaments

Les polítiques de gènere al Pla de Barris

Dades generals del municipi

Municipi:

Comarca:

Alcalde/ssa:

Regidoria de la dona:

Pla de Barris:

Any:

Extensió geogràfica del municipi:

Població total al municipi:

Extensió geogràfica del barri:

Població total al barri:

Homes

Dones

Breu història del barri ressaltant el paper de les dones en les reivindicacions del barri.

Qüestionari

1. Hi ha un Pla de comunicació específic pel Pla de Barris?
2. En cas negatiu, el Pla de Barris està integrat en un Pla de Comunicació general?
3. Quines regidories i associacions participen en el Comitè d'avaluació i seguiment de Pla de Barris.
4. Dins el Pla de Barris, quines accions i pressupost s'han fet específicament del punt 6 "Equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments".
5. Com han participat les dones en els projectes.
6. Quantitat de dones que han participat en els projectes (total i en percentatge homes i dones)
7. Amb el Pla Barris s'ha revitalitzat el moviment de dones al barri, per exemple creant-se noves associacions de dones?.
8. El gènere s'ha tingut en compte de manera sistemàtica, com a tema transversal, a totes les intervencions fetes al Pla de Barris?.
9. Noms de dones en carrers, places, jardins, etc., que s'han fet amb motiu del Pla de barris.
10. A través de quins mitjans de comunicació municipal s'ha informat a la població de les accions realitzades al Pla de Barris
11. Amb quina periodicitat?
12. S'ha fet cap publicació específica per informar del Pla de Barris.
13. En cas afirmatiu, té continuïtat?
14. Com s'ha distribuït?
15. Mitjans de comunicació locals privats on s'hagin recollit actuacions del Pla de Barris i a través de quin sistema, publicitat, publireportatge...?

Taula 1: Enquestes contestades

Barcelona	Santa Caterina i Sant Pere (2004)	1
Cambrils	Nucli Antic de la Vila (2006)	2
Cardona	Nucli Antic (2006)	3
Cervera	Nucli Històric (2006)	4
Girona	Sta. Eugènia i Can Gibert del Pla (2005)	5
Granollers	Congost (2006)	6
Hospitalet de Llobregat	Collblanc-la Torrasa (2004)	7
Hostalric	Nucli Històric (2007)	8
Igualada	Sant Agustí (2006)	9
Lleida	La Mariola (2004)	10
Manresa	Nucli Antic (2004)	11
Mataró	Cerdanyola (2005)	12
	Rocafonda-el Palau (2007)	13
Mora d'Ebre	Nucli Antic (2007)	14
Olot	Nucli Històric (2004)	15
Palamós	Millora (2007)	16
Ponts	Nucli Antic (2007)	17
Prat de Llobregat	Sant Cosme (2005)	18
Rubí	El Pinar (2006)	19
Sabadell	Parc Fluvial Riu Ripoll (2005)	20
Sant Adrià de Besòs	Sant Adrià Nord (2007)	21
Sant Boi de Llobregat	Casablanca (2005)	22
Santa Coloma de Gramenet	Serra d'en Mena (2004)	23
	Nucli Antic (2008)	24
Santa Perpètua de Mogoda	Can Folguera (2005-2006)	25
Súria	Poble Vell-Sant Jaume (2007)	26
Tarragona	Camp Clar (2005)	27
Tarragona	Part Alta (2007)	28
Terrassa	Barri de La Maurina (2008)	29
Viladecans	Sector Ponent (2007)	30
Vilafranca del Penedès	Barri de l'Espirall (2007)	31
Vilanova i la Geltrú	Nucli Antic (2006)	32

3.2.3.4. De les respostes que ens han proporcionar les persones responsables dels ajuntaments, hem seleccionat les dades quantitatives o que podem traduir en si/no, i les hem afegit a la base de dades de la web, i d'altres dades més explicatives que hem utilitzat per a fer l'informe final de les actuacions dels ajuntaments amb perspectiva de gènere, en els projectes de millora de barris.

3.2.3.5. També hem seleccionat les que considerem bones pràctiques, que poden servir de model per a la resta dels ajuntaments

3.2.4. Finalment, hem revisat totes les funcionalitats que en aquest moment estem en condicions d'oferir en aquesta web, així com les dades recollides a les bases de dades i representades al mapa, els gràfics i les línies de temps.

Com es pot veure, aquesta web <http://www.infoparticipa.cat/icd/> ofereix ara una matriu bàsica que es pot fer més complexa a mida que es vulguin oferir noves informacions interrelacionades, i té un potencial que caldrà desenvolupar més endavant.

4. Conclusions i resultats: de l'anomalia androcèntrica al periodisme per a una democràcia participativa

Fins aquí, hem explicat els plantejaments de partida d'aquest treball, i el procés que hem seguit per a desenvolupar-lo, que s'ha orientat cap a dos vessants.

En primer lloc, fer un diagnòstic de la situació, a partir de l'anàlisi de com els mitjans de comunicació han fet visibles o no les aportacions de les dones i de les polítiques amb perspectiva de gènere en relació amb els projectes de la Llei de Barris: els anàlisis ens han permès constatar que la persistència de la mirada informativa i política androcèntrica, el que podem definir com la anomalia androcèntrica²¹, impedeix fer visibles les dones, fins i tot malgrat l'existència de polítiques públiques orientades a convertir les dones en protagonistes.

I a continuació, doncs, ens hem plantejat com utilitzar els recursos que ofereix avui Internet per subsanar aquesta anomalia androcèntrica, i construir una eina periodística que permet resoldre aquestes deficiències i *fer visible la participació de les dones en els projectes de millora de barris subvencionats per la Generalitat de Catalunya*.

Exposarem, primer, pas a pas, les conclusions de l'anàlisi dels mitjans que ens ha portat a fer el diagnòstic, part per part, i a continuació explicarem el funcionament de la web <http://www.infoparticipa.cat/icd/> que hem desenvolupat.

²¹ Utilitzem el terme "anomalia" en el sentit que li dona Kuhn com a peça fonamental en el procés de les revolucions científiques (veure KUHN, Thomas S. (1962), *La estructura de las revoluciones científicas*, Breviarios del FCE, Madrid, 1982), ja que considerem que el feminisme està participant en una autèntica revolució de les Humanitats, les Ciències Socials i la Informació Periodística. Veure MORENO SARDÀ, Amparo (2008), *Mujeres y Ciencia: de la negación y la invisibilidad, a las aportaciones para la renovación de las Humanidades y las Ciencias Sociales en la era digital*, Conferencia inaugural del Congreso Internacional *Nuevas y Viejas Cuestiones de las Investigaciones de las Mujeres y del Género*, celebrado en Santiago de Compostela, del 14 a 16 de mayo de 2008. Actas del Congreso (en prensa)

4.1. Conclusions

4.1.1. Conclusions de l'anàlisi de les webs:

- A les webs municipals i del DPTOP es pot trobar una informació bàsica sobre els projectes aprovats.
- Aquesta informació bàsica que s'ofereix en cada cas, però, és molt desigual, si bé considerem que està en relació amb les actuacions proposades als 47 projectes analitzats
 - només en 3 webs es fa referència a altres publicacions sobre els projectes (Sant Feliu de Llobregat, Santa Margarida de Montbui i Banyoles)
 - en altres 2 webs es parla també de que s'han publicat materials promocionals del projecte de la Llei de Barris (Rubí-El Pinar, i Santa Perpetua de la Mogoda-Can Folguera 2ª fase)
 - Es proporciona informació sobre la història del barri en 8 webs (Manlleu, Salt, Montcada i Reixach, Rubí, Sant Feliu de Llobregat, Santa Margarida de Montbui, Santa Perpetua de la Mogoda i Banyoles)
 - A la majoria de les webs municipals, s'ofereix un diagnòstic sobre la situació del barri. No s'ofereix aquesta informació, però, a Olot, Reus, El Prat de Llobregat, Figueres, Girona-Santa Eugènia, Mataró, Sabadell-Parc Fluvial, Sant Boi de Llobregat-Casablanca, Santa Perpetua de la Mogoda-Can Folguera 1ª fase, Solsona, Tarragona-Campclar, Tortosa, Vic, Cervera, Santa Margarida de Montbui i Banyoles.
 - En tots els casos, apareix una breu descripció del projecte excepte a Barcelona-Poble Sec, Barcelona Trinitat, Barcelona Torre Baró, Banyoles, Cambrils, Canovelles, Cornellà de Llobregat, Mataró, Ripoll, Cardona, Cervera, Granollers, L'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Lleida-Nucli Antic, i Martorell.
 - Els pressupostos totals de cada projecte es poden identificar en tots els casos.
 - En cap cas, però, trobem dades sobre els pressupostos de les actuacions amb perspectiva de gènere, a les quals només es fa referència en 10 casos: Berga, Canovelles, Girona-Canovelles, Granollers, L'Hospitalet de Llobregat, Martorell, Rubí-El Pinar, Barcelona Trinitat, Barcelona Torre Baró i Banyoles.
 - A la participació ciutadana només es fa referència en dos casos: Rubí-El Pinar, i Sant Feliu de Llobregat.

4.1.2. Conclusions de l'anàlisi dels butlletins

A través de la pàgina web dels ajuntaments amb projectes de Pla de barris, s'ha accedit als butlletins municipals, on ens hem troba amb els següents problemes:

- Del conjunt d'ajuntaments amb projectes de Pla de barris no tots editen a la web el butlletí municipal que distribueixen a domicili en paper, com es el cas de Sant Cugat del Vallès amb el butlletí *Sant Cugat Avui*, i per tant, en aquests ajuntaments no s'ha pogut revisar cap butlletí.
- Hi ha ajuntaments que no editen butlletí municipal, com Mora d'Ebre, Ponts, Sant Joan de les Abadesses, etc.
- En alguns casos, el butlletí municipal actual que està penjat a la web substitueix un altre butlletí anterior que no es pot consultar. Entre els ajuntaments que es troben en aquesta situació està Sant Vicenç dels Horts, amb el Pla de barris La Guàrdia-La Font del Llargarut aprovat l'any 2007, i on el butlletí municipal actual que s'anomena *Ara!* substitueix altra publicació que apareixia des de l'any 2003. Per tant, a la web de Sant Vicenç dels Horts només s'han pogut revisar els quatre números que hi ha del nou butlletí, des de gener del 2009, i en els que no s'ha trobat cap notícia relacionada amb el Pla de Barris. També és el cas de Banyoles, amb el pla de barris La Farga aprovat l'any 2006. L'any d'aprovació del Pla de barris, a Banyoles es publicava el butlletí anomenat *El Pregoner*, però a l'abril del 2008 es comença a editar un altre que es diu *Banyoles Informació* i malgrat que es va establir contacte telefònic amb el gabinet de comunicació de l'ajuntament per tal de demanar la publicació anterior, encara que fos en paper, no ha estat possible.

Per tant, en uns pocs casos podem trobar que la data en que comencen a revisar els butlletins no coincideix amb el mes de gener de l'any següent a l'aprovació del Pla.

S'han analitzat tres tipus de butlletins. En primer lloc, per constituir el major nombre dels butlletins revisats, els butlletins municipals, que s'editen, generalment de forma mensual, a la web municipal i també es distribueixen en paper a domicili, en botigues i establiments, per tant tenen un abast informatiu força important al municipi. D'aquests tipus de butlletí s'han revisat un total de 1.760 exemplars. D'aquest total, en 696 exemplars s'han trobat 1.199 notícies que tracten el tema del pla de barris (pot haver-hi més d'una notícia per exemplar) i dins d'aquest total de notícies, només 110 fan visibles a les dones o les actuacions amb perspectiva de gènere, és a dir un 9,17 % de les notícies.

En segon lloc, els butlletins específics del Pla de barris, que s'han editat a la web dels ajuntaments i s'han distribuït en paper als domicilis de l'àmbit

territorial dels projectes. Els ajuntaments que han editat aquest tipus de butlletí són:

- Banyoles: *Tots fem Banyoles* amb 5 exemplars.
- Barberà del Vallès: *La Romànica* amb 1 exemplar.
- Cambrils: *Revista Pla de Barris* amb 1 exemplar.
- Olot: *Fem el barri Bell!* Amb 7 exemplars.
- Prat de Llobregat: *L'oficina informa* amb 8 exemplars .
- Ripollet: *+ Ripollet* amb 1 exemplar.
- Sant Boi de Llobregat: *Pla de Millora Integral de Casablanca* amb 4 exemplars.
- Sant Feliu de Llobregat: *Fem barri* amb 5 exemplars.
- Santa Perpètua de Mogoda: *Can Folguera* amb 2 exemplars
- Vic: *Diari de les obres* amb 2 exemplars
- Viladecans: *Pla de Ponent* amb 3 exemplars
- Vilafranca del Penedès: *Revista l'Espirall* amb 1 exemplar.

En total s'han revisat 45 exemplars d'aquest tipus de butlletins específics del Pla de barris, amb 583 notícies de les què 51 fan visibles a les dones o les actuacions amb perspectiva de gènere, és a dir un 8,7 % de les notícies

Finalment, dues publicacions específiques de dones. Una editada per l'ajuntament de Terrassa, la revista *Terrassenques*, de la que s'ha revisat un exemplar corresponent al mes de març del 2009 on hi ha dues notícies que tracten el pla de barris La Maurina (2008) i totes dues fan visibles a les dones o les actuacions amb perspectiva de gènere, és a dir un 100 % de les notícies. L'altre, editada per l'ajuntament de Sant Boi de Llobregat, el butlletí del Consell Municipal de les Dones, de les que s'han revista els exemplars corresponents dels mesos de març i maig del 2009, amb quatre notícies que tracten el pla de barris de Casablanca (2004) i totes quatre fan visibles a les dones o les actuacions amb perspectiva de gènere, és a dir un 100 % de les notícies.

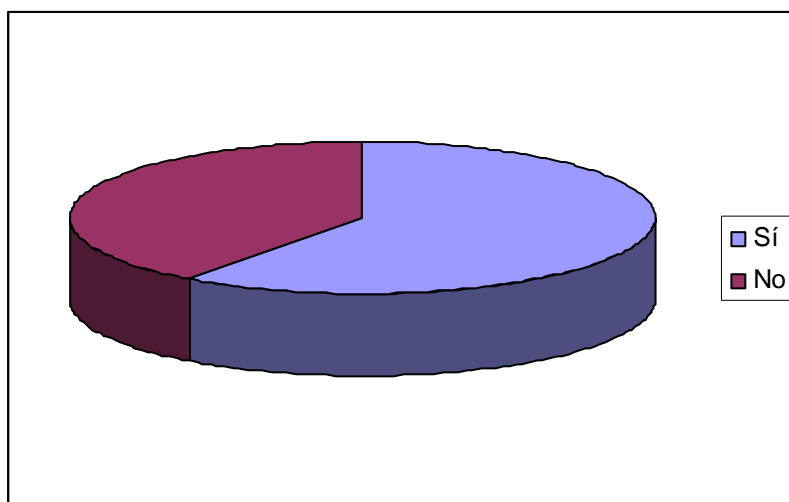
Per tant, de l'anàlisi dels 1.805 butlletins municipals, publicacions municipals dirigides a les dones i butlletins específics del Pla de barris, dels què 696 publiquen una o més notícies del pla de barris, amb un total de 1.782 notícies, podem concloure que la visibilitat de les dones, i de les actuacions amb perspectiva de gènere, als mitjans de comunicació de les institucions directament interessades en donar a conèixer aquestes actuacions i, alhora, fonts informatives de la resta de mitjans de comunicació és reduïda i marginal ja que apareixen en un 16 % del butlletins (114 dels 696 butlletins) i només en un 9 % de les notícies (161 de les 1.782 notícies).

4.1.3. Resultats i conclusions de l'anàlisi de les respostes als qüestionaris dels responsables municipals

Presentem els resultats de cada una de les preguntes plantejades, agrupant-les en alguns casos per afavorir l'anàlisi.

1. Hi ha un Pla de comunicació específic pel Pla de Barris?

Resposta	Municipis
Sí	18
No	12

Diferents municipis ens han detallat els mitjans que fan servir. Així tenim alguns exemples que ens permeten veure com s'han fet publicacions específiques o espais concrets a les webs municipals alhora que es fan servir els mitjans locals i la comunicació directa mitjançant correspondència personalitzada.

Destaquem el cas de Súria, un municipi de poc més de sis mil habitants que treballa en un pla de barris que afecta a una població de 728 persones però que disposa de pla de comunicació específic i de mecanismes estables de comunicació de tota mena.

Súria

Actualment hi ha un pla específic de comunicació i informació de projecte global. Totes les actuacions que es fan tenen repercussió en els canals de comunicació estables de l'ajuntament:

- La web municipal
- Els diaris locals: *El Crònica de Súria, El Salí i el Regió 7.*
- El butlletí municipal: *La Torre*

El pla és senzill, abans i després de cada actuació hi ha una nota de premsa que es penja a la web del municipi i es passa a la premsa local. Quan hi ha actuacions més concretes i que afecten a una part específica del barri també s'utilitza la correspondència personalitzada.

Alguns municipis, com Cambrils, informen que el pla de comunicació marca també els mecanismes de participació ciutadana. Encara que no tenim constància, pensem que molt possiblement també sigui així en altres casos. Aquest és un fet destacable i que considerem s'hauria d'extendre al conjunt de plans de comunicació donat que conduiria a l'establiment i consolidació de mecanismes d'informació per a la participació permanents i horitzontals.

Hi ha un municipi que argumenta que no es necessari un pla de comunicació donat que es manté un contacte directe amb els ciutadans del barri.

Rubí

No existeix un pla de comunicació específic per al pla de barris del Pinar, degut a que les característiques del mateix permeten un contacte directe amb el veïnat.

Altres no diuen si tenen o no un pla de comunicació (hem considerat no), però si que manifesten que s'han elaborat alguns elements específics o que hi ha una intencionalitat de presència i de comunicació directa.

Granollers

S'ha creat un logo específic per a totes les activitats que es fan des del Pla de Barris. A la web municipal (www.granollers.cat) hi ha informació permanent sobre el Pla de Barris.

Igualada

Intentem estar presents en els mitjans a través de les notes de premsa en les que informem de les diferents activitats i actuacions que portem a terme, també a través de les compareixences, de la publicitat que editem periòdicament referent als diferents programes que desenvolupem i de la nostra pàgina web. Essent un barri relativament petit, intentem tenir contacte amb les persones que directament participen de les activitats, amb els comerciants del barri, amb els agents socials com les associacions, escoles, etc

Mora d'Ebre

En el Pla d'Intervenció Integral del Casc Antic de Móra d'Ebre està prevista una actuació consistent en el desenvolupament de programes de participació ciutadana, els quals estan vinculats als diferents projectes arquitectònics i urbanístics que es duren a terme, amb l'objectiu de proporcionar informació tècnica i especialitzada als veïns del casc antic, així com fer que participin en la realització de totes les actuacions.

A banda d'això, està prevista la construcció d'un centre cívic i cultural, en el qual s'ubicarà el Centre d'informació i recursos per a la dona. Per tal de donar-lo a conèixer està prevista la realització d'un programa de comunicació i publicitat per difondre'l al llarg de tota la comarca.

Palamós

Tota la comunicació que es fa ho gestiona l'Ajuntament amb l'equip del pla de Barris. Disposem de web (www.palamosmillora.cat, www.palamos.cat), butlletins i ràdio, pòsters i díptics, el Consell del Barri...

2. En cas negatiu, el Pla de Barris està integrat en un Pla de Comunicació general?

Dels municipis que ens havien contestat negativament a la pregunta anterior, tres, Sabadell, Sant Boi i Barcelona ens han contestat aquesta afirmativament, es a dir que la difusió del Pla de Barris està integrada en un pla de comunicació general. Apreciem que es tracta de tres municipis amb una quantitat de població important i, possiblement, amb departaments de comunicació que centralitzen i canalitzen qualsevol informació.

La resta de municipis que havien de contestar aquesta qüestió ens diuen que no o bé no contesten alguns que, pensem, consideren que els elements descrits ja són un pla de comunicació específic, encara que sovint són insuficients.

3. Quines regidories i associacions participen en el Comitè d'avaluació i seguiment de Pla de Barris

En quant a la representació municipal, donat que cada ajuntament té, anomena o distribueix regidories de forma diferent les comparacions no resulten més que aproximades i s'han de posar en relació a les característiques dels municipis, la naturalesa dels pactes polítics, les prioritats d'actuacions establertes, etc. Malgrat això, sí podem parlar d'alguns trets generals considerant que hem agrupat representants de regidories, departaments o programes, malgrat que en alguns casos no se'ns han aportat les dades concretes.

Les àrees més àmpliament representades als comitès d'avaluació i seguiment dels pla de barris són les relacionades amb urbanisme (més altres afins com mobilitat, habitatge, etc) participació i acció o benestar social. Juntament amb aquestes hi ha un bon grup d'ajuntaments en què també participen representants d'organismes relacionats amb els barris o districtes i fins i tot directament relacionats amb el pla del barri.

També és important la representació de les àrees de promoció econòmica i cultura i altres com medi ambient o habitatge però sovint amb representació compartida amb altres regidories.

La representació de les àrees de dona, gènere o pla d'igualtat és present a 6 municipis i per tant equiparable a la representació de les esmentades al paràgraf anterior.

També trobem representats en alguns municipis als diferents grups polítics i altres àrees molt circumstancialment com salut, educació, esports, etc.

Crida l'atenció que immigració només aparegui en una resposta, encara que també trobem altres que la poden incloure com civisme o solidaritat igualment escasses.

En alguns municipis la representació no es correspon amb les regidories sinó amb les àrees tècniques

Sta. Coloma

El Comitè d'avaluació i seguiment és l'òrgan institucional de la Llei de Barris.

Els membres nomenats o participants per part de l'administració són de nivell tècnic i directiu però no pas membres polítics electes, ja que

aquests no participen habitualment en aquest òrgan i disposen d'altres espais de gestió i seguiment del projecte.

Les àrees municipals que han designat membres participants són :

- *direcció gerència de projectes*
- *àrea de serveis a les persones*

El nivell polític, com ja hem dit abans, intervé en d'altres òrgans de seguiment i avaluació del projecte com són : el Consell General i el Comitè de Gestió (participen els regidors de l'àrea de Serveis Territorials, Serveis a la persona i Benestar Social).

En quan a les associacions , en concret, participen al Comitè l'AAVV Santa Rosa, la FAVGRAM, la Fundació Intergramenet, un representant de l'AMPA del CEIP Tanit, un de l'ACI (associació del Comerç i la Indústria) i la Comissió Obrera Nacional de Catalunya.

En altres casos al llarg del procés d'aplicació s'han produït canvis que han portat a formes diferents de representació.

Rubí

Com a associacions participen l'associació de veïns del barri, la colla gegantera i el casal infantil "Compartir". Les regidories que participen són totes a través dels coordinadors d'àrea.

En un principi, degut a que la Regidoria de la Dona depenia directament d'alcaldia i no estava incorporada en cap àrea, participava directament al Comitè d'avaluació i seguiment de Pla de Barris. Posteriorment al ser incorporada dins de l'àrea de Serveis a les Persones queda representada per la directora d'àrea.

En quant a les associacions participants, hem de considerar-les conjuntament amb altres entitats o empreses.

Així, les més representades són les associacions de veïnes i veïns i les relacionades amb les activitats econòmiques: comerciants, botiguers, empresaris, etc.

Després tindríem una representació molt desigual d'entitats culturals, relacionades amb l'educació (de mares i pares, escoles, centre d'adults...), religió, sanitat, juvenils, gent gran, etc. I una presència molt minoritària de grups solidaris, d'immigrants o ètnics o de representació sindical, etc., tots ells presents en no més de dos ajuntaments.

Tres ajuntaments no han informat de cap associació.

Per últim, constatar que en cap de les respostes rebudes trobem associacions específicament de dones.

En alguns casos no se'ns han facilitat dades concretes.

En altres les representacions de les entitats no són individuals sinó que cada persona representa a un grup d'entitats d'àmbits semblants.

Hostalric

En representació de l'Ajuntament d'Hostalric als Srs. Josep Antoni Frías Molina, alcalde, Joan Serras Valls, regidor de comunicació i participació ciutadana, Ferran Bonjoch Vila, regidor d'hisenda, Enric Nualart Capdevila, regidor de Benestar Social, Josep Camps Vinyoles, del grup municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya-Acord Municipal i Maria Salud Zanon Navarro, del grup Iniciativa per Catalunya Verds Esquerra Alternativa Entesa pel Progrés Municipal.

En representació de les entitats veïnals del projecte d'intervenció integral en el sector del nucli antic els senyors següents:

- *En representació de les entitats veïnals, els senyors Jaume Bertran Ciprian i Josep Mateu Avellana.*
- *En representació de les associacions ciutadanes, els senyors Pere Solà Genís, Joan Serras Guitard, i David Tornabell Baena.*
- *En representació dels agents econòmics i socials, les senyores Eva Montplet i Martina Massachs Papell*

També trobem el cas de Vilafranca en que al comitè no participa cap regidoria.

Vilafranca del Penedès

No hi ha cap regidoria com a membre del Comitè d'avaluació i seguiment Els representant d'entitats, associacions i agents del barri són:

- *Com a entitats veïnals:*
 - *Associació de Veïns de l'Espirall,*
 - *Comunitat propietaris edifici del carrer de l'Espirall núm. 58*
 - *Com a associacions ciutadanes:*
 - *l'AMPA del CEIP Pau Boada*
 - *Futbol Club Base Espirall-les Clotes*
 - *Com a agents econòmics i socials:*
 - *l'Associació de Comerciants de l'Espirall*
- Parròquia de Nostra Senyora de Montserrat*

4. Dins el Pla de Barris, quines accions i pressupost s'han fet específicament del punt 6 "Equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments"²²

Resposta	Municipis
Cap acció específica	5
Es contemplen actuacions específiques amb partida econòmica definida	18
Es contemplen actuacions específiques sense partida econòmica definida	7

Dels 30 qüestionaris rebuts 5 han contestat que no es contempla cap acció específica, xifra que ens sembla força elevada donat que, tot i que no tenim dades, pensem que entre els municipis que no ens han contestat aquesta proporció ha de ser molt més gran.

En quant a les partides econòmiques assignades són molt diferents. Entre el 2.778, 83€ de Granollers i els més 637.000€ de el Prat de Llobregat hi ha tota mena de quantitats difícilment comparables donat que alguns plans contemplen construcció de nous equipaments, altres rehabilitacions i altres cap obra concreta, factor determinant en les despeses. Però a aquesta circumstància s'ha d'afegir que en alguns casos aquest equipaments han de tenir usos directament relacionats amb gènere, però altres s'han de dedicar a finalitats socials en general que tenen repercussions en les polítiques de gènere i també en ocasions no queda gens clar per què la rehabilitació d'un espai públic, com una plaça o un carrer, es contempla econòmicament en aquest apartat en la seva totalitat.

Podem establir una tipologia aproximada de les accions que hem recollit, tenint en compte, com ja hem dit, que moltes d'elles responen a criteris de diversitat i necessitats més amplis.

- Formació bàsica: escoles d'adults, classes de llengües, de noves tecnologies, etc. Moltes vegades directament relacionades amb les necessitats de la població recentment immigrada.
- Formació, mediació i inserció laboral: tallers i cursos específics en aquest sentit, contractació de personal mediador, formació sobre conciliació vida familiar i professional, creació de cooperatives, etc.

²² Les dades que han proporcionat en aquest qüestionari no són coincidents amb les divulgades pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques als fulletons *Per un barri digne. El Pla de millora dels barris que necessiten una atenció especial*. Les dades d'aquesta publicació han estat les incorporades a la base de dades de la web infoparticip@.

- Recursos d'atenció a nens, joves i gent gran que faciliten la disposició de les dones per altres per a la vida social i laboral: reforç escolar, activitats extraescolars, guarderies, ludoteques, centres de dia, etc.
- Establiment de punts i casals de dones: espais de reunió, trobada, autoajuda, informació, etc. Impliquen la contractació de persones per atendre aquest serveis.
- Tallers i reunions per a dones per tractar qüestions específiques com, violència o relacions abusives, participació, dones i immigració etc.
- Tallers als centres escolars i IES per propiciar la igualtat
- Adequació d'espais urbans amb mesures de seguretat com instal·lació de miralls, millora de l'accessibilitat, dels espais en general, etc.
- Condicionament de vivendes per a dones amb situacions de vulnerabilitat per raons de violència, dificultats familiars, etc. o plans per a compartir vivendes.
- Creació o potenciació d'associacions, a vegades obertes a tota la població com les de veïnes i veïns i altres adreçades a grups professionals o ètnics específics.
- Creació de grups de treball o fòrums de participació sobre urbanisme i gènere
- Projectes de recerca de memòria històrica
- Altres accions de caràcter cultural, esportiva, lúdica, bancs de temps, etc.

Alguns exemples positius i significatius per la seva complexitat en el tractament que tenim reflectits als qüestionaris han estat els següents.

Lleida

Actuació 6.2. – *Promoció de grups i associacions de dones: 60.000€*

- *Creació Associació Dones Gitanes de Ponent*
- *Cicle de Xerrades (mensual)*
- *Jornades informatives*
- *Suport en la possibilitat de crear una empresa de neteja*
- *Curs de neteja d'immobles (30 h.)*
 - ↳ *15 participants*

Actuació 6.3. – *Sensibilització i educació sobre l'enfocament de gènere: 70.000€*

Conveni amb Fundació Secretariat Gitano de Catalunya

Contractació de mediadores gitanes per realitzar diferents actuacions com:

- *recerca d'alumnes pels cursos de formació*
- *detecció de casos i derivació a serveis socials*
- *assessorament, informació i acompanyament de joves i de dones*

- a diferents recursos de la ciutat*
- *mediació en casos de discriminació*
- *xerrades absentisme a diferents barris de la ciutat*
- *intervenció en famílies d'ètnia gitana, sobretot en casos de plets familiars*
- *ajuda en la inserció laboral de joves*
- *suport en la creació d'una església evangèlica al Centre Penitenciari de Ponent de Lleida*
- *col·laboració en les diferents jornades que s'organitzen des del Pla de Millora de la Mariola*
- *xerrades (absentisme, ginecologia, inserció laboral, ...) i altres activitats*

Conveni amb CIJCA pel projecte "Xabí en Acció"

Cursos de formació per noies de 16 a 25 anys del barri

- *Comerç ⇒ 150 h. formació + 75 h. pràctiques empreses*
- *Perruqueria ⇒ 400 h. formació + 150 h. pràctiques empreses*
- *Comerç i hostesses ⇒ 150 h. formació + 75 h. pràctiques empreses*
- *Perruqueria ⇒ 150 h. formació + 75 h. pràctiques empreses*

Organització de Jornades

- *IX Jornades d'Estudiants Gitanes a Catalunya*
- *19 d'octubre de 2007: Dones Avui (FSG i ICD)*

Es treballa coordinadament amb Serveis Personals, FSG, CIJCA i Assoc. Dones Gitanes Ponent

Tallers de cuina mediterrània, intercultural,...

Sortides a diferents recursos de la ciutat

Tallers de costura, de desenvolupament social (aprendre a fer tasques de la vida diària: anar al metge, comprar, matrícula escola,...)

Xerrades d'escolarització, salut, higiene, alimentació, ginecologia, drets i deures, seguretat ciutadana...

Taller de violència de gènere

Taller Dones: igualtat d'oportunitat

Tallers de promoció social: es treballa la motivació per a dones

Sant Adrià del Besòs

6. 1. Programa de qualificació i inserció de dones amb càrregues familiars i dificultats d'inserció en establiments comercials:

Total inversió: 145.000 €

Comença formació dependents a la tardor

6. 2. Remodelació de l'espai sota la C-31 (millora de l'accessibilitat i la percepció de seguretat de cara a les dones i a la ciutadania en general):

Total inversió: 150.000 €

S'ha fet el projecte /falta licitar obres.

6. 3. *Condicionament de dos pisos pont per a dones víctimes de la violència domèstica i famílies monoparentals amb fills amb dificultat de convivència:*
Total inversió: 50.000 €

També informen al qüestionari que en aquesta iniciativa només han participat dones:

- 7.4. *Programa de foment d'iniciatives empresarials amb col·lectius de difícil inserció al mercat laboral:*
Total inversió: 300.000 €
Any d'inici: 2008-2010

Súria

	ACTUACIÓ	2008	2009	2010	2011
6.1	<i>Promoció de la ciutadania de dones nou vingudes</i>	2000	2000	4000	4000
6.2	<i>Programa de descans a la família per acollida de gent gran als centre de dia en horaris laborals</i>		2000	4000	6000
6.4	<i>Dotació d'infraestructura i equipament i material de formació del nou Espai de la dona</i>				12000

Dins de l'actuació 6.1 durant l'any 2008 es van donar ajudes econòmiques per a activitats extraescolars. Aquest servei es va consensuar conjuntament entre Serveis Socials, l'Escola d'Adults i el Casal de la Dona. La idea és que les dones poguessin participar de les activitats que es realitzen al Casal de la Dona i a l'Escola d'Adults. Aquestes ajudes van destinades al servei de menjador de les escoles i a la realització d'alguna activitat extraescolar, com per exemple bàsquet, futbol...

Dir que aquesta activitat va recolzada pel servei d'acollida (programa subvencionat pel SOC dins la convocatòria 2008 de treball als barris); la persona contractada per aquest servei, a més de fer de mediatra entre la població nouvinguda també ha estat fent d'educadora social entre els fills en edat preescolar de les dones nouvingudes durant les hores de classe a l'Escola d'Adults, perquè elles puguin assistir sense cap problema.

Altres activitats realitzades pel Casal de la Dona en coordinació amb l'escola d'adults han estat: el berenar intercultural, músiques del món (on es feien tallers de dansa dels diferents poblacions d'origen), dijous llarder, carnestoltes, dia de la dona treballadora... Totes han tingut una gran acollida entre la població nouvinguda femenina.

En l'actuació 6.2 aquest any s'està realitzant el programa per el qual s'especificarà i es guiarà aquest servei. En un principi s'havia previst crear un servei municipal de centre de dia. Finalment, i degut a que la població objectiva a la que aniria destinat el servei seria molt poca, i la inversió ha de ser molt gran per tal de crear les infraestructures necessàries per donar aquest servei, s'ha decidit fer un canvi d'estratègia. La idea actual es treballar conjuntament amb el centre de dia privat que existeix a Súria. D'aquesta manera es revaloritza el què actualment es dona a nivell privat i els recursos econòmics que s'oferiran seran més rentables i es podran aprofitar per donar un millor servei. S'ha de tenir en compte que el centre de dia existent, tot i ser privat, té una Junta Municipal i també rep subvencions de l'ajuntament.

L'actuació 6.3 està prevista per ser realitzada l'any 2011. Tot i això des d'un primer moment s'ha tingut en compte. Els motius és la nova ubicació que es vol donar al Casal de la Dona de Súria. Actualment s'està pensant en dos possibles llocs de l'àrea d'intervenció del Projecte d'Intervenció Integral, un d'ells és el Casinet –edifici ubicat a la zona del Poble Vell que actualment s'acaba de consolidar gràcies a la llei de barris, i que es té previst que aculli diferents actuacions-; l'altre, el centre polivalent/local social que es vol crear amb la propera actuació d'urbanització del c. Sant Sebastià –està en un període de gestió-. Finalment, i arrel d'aquestes opcions es decidirà a on i com es farà, sempre tenint en compte l'opinió de les dones membres de l'entitat i sense oblidar la participació ciutadana necessària per poder implementar aquesta acció.

5. Com han participat les dones en els projectes

Dels ajuntaments que ens han contestat a aquesta qüestió, apreciem que generalment les dones han participat com a beneficiàries de les accions més que no pas com a part activa en els processos de planificació.

A algunes de les fitxes es parla de la presència de les dones en els equips redactors i comissions tècniques, però no més de dos ajuntament han fet esment a l'existència de consells de les dones en els municipis i la seva implicació al pla de barris.

Altres han fet referència a la participació d'associacions de dones en la organització d'accions concretes, encara que algunes d'aquestes amb caràcter exclusivament lúdic i obert a tota la població. Però en general s'esmenta que s'han fet processos participatius en que les dones han tingut presència com a destinatàries. També, en algun cas, es considera que les valoracions a posteriori de les activitats per part de les destinatàries és un element de participació. En un cas s'esmenta que algunes de les accions portades a terme tenen a veure amb demandes

prèvies de col·lectius de dones, com les dones immigrades, per tenir una major presència a la vida social del municipi.

Algunes de les respostes més interessants parlen de la progressiva implicació de les dones en els projectes

Palamós

De forma progressiva, les dones han anat participant en els diferents projectes des de l'òptica de participants fins a l'organització d'aquests

I també de com els projectes acaben generant noves associacions

Sant Boi de Llobregat

Inicialment, al llarg del 2006 i 2007 s'organitzen tot un seguit d'activitats i tallers dirigits exclusivament a les dones del barri. D'aquestes activitats en sorgeix un grup de dones que reclama una programació estable. Al desembre del 2008 es presenta formalment l'Associació Endavant Dones de Casablanca.

6. Quantitat de dones que han participat en els projectes (total i en percentatge homes i dones)

Molts ajuntaments no compten amb dades o les que aporten són només aproximades o molt parcials donat que només fan referència a algunes activitats. Gairebé tots aquest afirmen que la participació femenina és superior a la masculina, encara que amb dues excepcions i un cas en que es considera que és paritària.

Només un ajuntament afirma taxativament que les dones no ha participat i que en l'apartat anterior ja informava de què no han fet cap actuació del camp 6.

Altres ajuntaments donen dades de contractacions o de participació en consells de dones o entitats.

Alguns dels que aporten dades més elaborades són aquests.

Girona

*Membres de la Comissió Tècnica de Seguiment del Projecte: 23.
Dones: 6 (26% del total).*

Activitats realitzades:

_ Tallers 2007:

- o Taller Escola Bressol "El Tarlà": Núm assistents: 15 mares.*
- o Taller CEIP Santa Eugenia: Núm assistents: 8 mares.*
- o Taller CEIP Montfalgars: Núm assistents: 14 mares.*
- o Taller CEIP Dalmau Caries: Núm assistents: 15 mares.*
- o Grup mares monoparentals Serveis Socials Santa Eugenia. Núm assistents: 15 mares.*

TOTAL participants a les activitats 2007: 67.

_ Tallers i activitats transversals 2008:

- o Sessió de contes Escola Bressol el Tren amb "Vade contes". 25 participants.*
- o Taller d'educació comunitària Ceip Dalmau Caries. 18 participants.*
- o Visita biblioteca Salvador Allende. 6 participants*
- o Xerrada Salut i alimentació. Ceip Montfalgars. Anul·lada per falta de mares i pares*
- o Taller de cuina intercultural. Ceip Cassia Costal No hi participa cap família.*
- o Visita guiada al Teatre Municipal. 22 mares.*
- o Taller de Henna. Llar Tarlà. 26 participants*
- o Sortida "Temps de Flors". + de 60 participants.*
- o Festa fi de curs. 65 participants.*
- o Batuts. Centre Obert Guell. 28 participants.*

TOTAL participants a les activitats 2008: 253.

Lleida

TOTAL PERSONES ATESES DIRECTAMENT: 2438

695: INFANTS – 28,5% - activitats lúdiques i formatives relacionades amb l'educació cívica i amb la cohesió social

243: JOVES – 10% - activitats formatives i lúdiques, relacionades amb el civisme i en l'àmbit laboral.

1500: ADULTS – 61,5% - participen majoritàriament en activitats relacionades amb la cohesió social, però sobretot en l'àmbit formatiu, ja que tenen moltes mancances.

TOTAL HOMES: 896 (36%)

876: HOMES + 20 HOMES NOUVINGUTS

TOTAL DONES: 1562 (64%)

1133: DONES + 429 DONES NOUVINGUDES (participen molt en activitats formatives)

Cal tenir en compte que a més de les persones ateses directament en les diferents activitats, també hi ha les persones que participen de forma puntual o menys regular o que són ateses a l'oficina per altres qüestions i

que no formen part dels grups de les diferents activitats, i que també són una part important. Serien per exemple:

- *Tallers de promoció social (han arribat a des de l'abril de 2009, a quasi 200 persones)*
- *Campanya de civisme (es va arribar a quasi 600 persones del barri, que van participar activament)*
- *Decàleg de veïns (arribarà a uns 3000 agents socials)*
- ...

El Prat de Llobregat

	<i>Núm. total de participants</i>	<i>Núm. dones</i>	<i>Núm. homes</i>
<i>Pl. Orcasitas</i>	<i>20</i>	<i>5 (25%)</i>	<i>15 (75%)</i>
<i>c.Riu Llobregat</i>	<i>63</i>	<i>27 (42,85%)</i>	<i>36 (57,14%)</i>
<i>Pl.Amistat</i>	<i>44</i>	<i>29 (65,90%)</i>	<i>15 (34%)</i>
<i>Observatori seguretat</i>	<i>324</i>	<i>204 (63%)</i>	<i>120 (37%)</i>

Són interessants aquestes apreciacions respecte de la major presència masculina o femenina en funció del tipus d'actuació. Quan les activitats presenten un caire social més marcat, la presència femenina és majoritària, però quan es tracta d'actuacions físiques al territori, els homes participen en major mesura, possiblement perquè les professions relacionades amb la construcció i d'urbanisme han estat tradicionalment masculines i per la repercussió econòmica que tenen.

Sta. Coloma de Gramenet

Realment la mesura d'aquesta dada en la majoria de les actuacions és complicat, i sobretot, en les actuacions de caire físic, tot i així tenint en compte el sector professional on es desenvolupen aquestes, la presència ha estat majoritàriament masculina.

D'altra banda sí podem dir que en la majoria d'actuacions de caire social la presència femenina és més majoritària.

Així i tot, es promou el foment de la igualtat en totes les nostres actuacions.

Si hem pogut fer una mesura aproximada en quan a la participació femenina en l'actuació del camp 6 "Ella, jo i la immigració" i en l'òrgan de participació veïnal del projecte, la Comissió Serra d'en Mena.

- ***Ella, jo i la immigració*** : *el nombre total de dones participants va ser de 60 dones, repartides entre 5 associacions o grups de dones (Comunitat d'aprenentatge Tanit; AMPA Beethoven; Grup de Dones*

Riu Nord; AAVV Can Franquesa; Grup de Dones Can Mariner.

- **Comissió Serra d'en Mena:** *tenint en compte els números la participació es gairebé paritària, hi ha una participació femenina del 50,72 % i una masculina del 49,27%.*

Reflectim el cas de Viladecans per les dades que presenta i la singularitat d'un taller d'igualtat i equitat de gènere en que la participació ha estat únicament masculina sobre la "gestió de la nostra ràbia" .

Viladecans

Projecte	Activitat	Nombre de Participants	
		Dones	Homes
Cicle de dones de Ponent	Cinefòrum de la pel·lícula <i>Delisiosa Marta</i>	30	8
	Lectura de poemes sobre Garcia Lorca <i>Vivència Lorquiana</i>	21	5
	Taller d'escriptura <i>Hi havia una vegada una nena</i>	12	-
	Xerrada de salut i dona	8	-
	Conta contes amb <i>Martha Escudero</i>	12	-
Tallers d'igualtat i equitat de gènere	Com gestionar la nostra ràbia?	-	36
	Prevenició de relacions abusives	40	-
		123	49

Total de participants: 172

Dones: 123 (71'5%)

7. Amb el Pla Barris s'ha revitalitzat el moviment de dones al barri, per exemple creant-se noves associacions de dones?

Com a mínim, en deu ocasions es contesta taxativament que no, però en alguns casos es comenta que per les dimensions del municipi i del barri afectat es considera millor treballar amb associacions d'abast més general que no crear altres noves.

També s'ha de valorar el fet que els plans es troben en diferents moments del seu desenvolupament i que per tant a alguns municipis encara s'està treballant incipientment en aquestes qüestions i pensen que en el futur sí podran tenir resultats concrets.

Altres municipis informen que s'han consolidat o reforçat diferents aspectes però que no es poden concretar en noves entitats però sí en una percepció d'aproximació i de creació de nous canals de comunicació i d'apropament de les dones als equipaments.

Tot això no treu que s'han creat algunes noves associacions tant d'homes i dones com exclusives de dones, moltes d'aquestes amb components d'origen geogràfic o ètnic, com en el cas de Granollers.

Granollers

Sí. A partir del Pla de Barris, apareix l'Associació Casa Nostre (col·lectiu de dones àrab), el Grup de Dones (col·lectiu de dones de diferents edats i nacionalitats), i el grup Dones de Bolívia.

L'exemple de Girona il·lustra sobre les dificultats trobades.

Girona

S'han creat noves associacions com ara l'Associació de Comerciants de Santa Eugènia però no s'ha creat cap associació únicament de dones. Des de l'oficina de Pla de barris es va proposar constituir una associació de dones per fer el seguiment de les actuacions del Projecte però les mateixes dones van rebutjar aquesta proposta.

També alguns exemples mostren l'esforç per actuar en les associacions ja existents i presenten un percentatge de participació majoritàriament masculí.

Sabadell

Al llarg de tot el projecte, un dels objectius principals ha estat intentar que les dones dels barris participessin el més activament possible en totes les activitats i actes organitzats.

Entre el col·lectiu de dones immigrants es va potenciar i assessorar en la formació d'una nova associació: Associació de dones Africanes de Torre Romeu (ADAT). Els objectius d'aquesta nova associació són:

- *Donar a conèixer la cultura i les tradicions dels diferents pobles africans a Sabadell i Catalunya.*
- *Organitzar actes socio-culturals (jornades, conferències, concerts, etc.) per tal de compartir la riquesa cultural africana, d'afavorir la convivència intercultural i la pau*
- *Treballar per afavorir els vincles i la solidaritat entre les dones.*

També s'ha potenciat la participació de dones en associacions o entitats ja existents on el tant per cent d'homes era més elevat. Per exemple, Associació de Veïns i Veïnes i Associació de Pares i Mares de les escoles de primària dels barris.

Les experiències que es van desenvolupant i consolidant presenten continguts molt interessants i que trenquen amb els estereotips existents, com la presència de dones xineses al consell de les dones de Sta. Coloma o l'existència al mateix municipi d'una Xarxa de Transmissió de Valors i Missatges Positius.

Sta. Coloma de Gramenet

El pla de Barris de Serra d'en Mena ha ajudat en la revitalització del teixit associatiu a través de la realització d'accions específiques per a dones.

Aquestes accions s'han portat a terme amb les AMPES i grups de dones del territori a través de tallers i accions de sensibilització utilitzant la Xarxa de Transmissió de Valors.

Aquesta xarxa treballa en la tasca de transmissió d'informació veraç, objectiva i contrastada en relació a les percepcions negatives i estereotips envers la convivència.

Enguany les activitats amb dones o amb associacions de dones a través de la Xarxa de Transmissió de Valors i Missatges Positius al territori han estat uns tallers de convivència celebrats amb l'AMPA Tanit i un taller de cuina intercultural portat a terme juntament amb el CIRD.

L'AMPA del CEIP Tanit és una AMPA integrada per dones i que col·labora i treballa conjuntament amb el servei de dones i amb el consell de dones en l'organització d'activitats, actes reivindicatius amb l'objectiu de

promoure i fomentar la igualtat.

Durant aquest temps no s'ha donat lloc a la creació de noves associacions de dones, de totes maneres sí que s'han donat passos per reforçar el teixit associatiu de la zona.

Així, s'ha creat una associació intercultural integrada per dones bàsicament, l'Associació Cultural Xinesa-Catalana, integrada per dones xineses i que participen activament de la vida associativa del territori i de la ciutat, tal i com ho reflecteix la seva inclusió en el Consell de dones municipal.

8. El gènere s'ha tingut en compte de manera sistemàtica, com a tema transversal, a totes les intervencions fetes al Pla de Barris?

Dels 30 municipis, 7 han contestat que no i 19 que sí.

La resta diuen que en accions concretes o que no sempre. També alguns ens diuen que la perspectiva de gènere s'ha anat incorporant amb el temps.

Mataró

S'intenta treballar-ho, però cal dir que malgrat ser un projecte del 2007, ha estat a partir del segons semestre del 2009 que s'han començat a treballar.

L'existència d'un treball previ, de plataformes i de tècnics especialitzats sembla ser un factor clau en aquest sentit. També alguns municipis han generat comissions afavoridores.

Cambrils

Existeix una interrelació entre el Pla de barri i el Pla de la dona. Tant a nivell de les pròpies actuacions de la Llei de Barris, com de projectes associats al Pla de Millora es té en compte aquesta perspectiva.

Olot

*Sí i més tenint en compte que des de l'IMPC tenim una **agent d'igualtat** que ens ha ajudat en la planificació de les actuacions socials, econòmiques i de desenvolupament local vinculades al Pla de Barris.*

Girona

Sí, al mes d'octubre de 2007 es va constituir la Comissió de Seguiment d'Urbanisme i Gènere per considerar l'anàlisi i aplicació de l'equitat de gènere a totes les actuacions del Projecte.

9. Noms de dones en carrers, places, jardins, etc., que s'han fet amb motiu del Pla de barris

Fins ara la incidència d'aquesta qüestió ha estat mínima perquè molts projectes no han generat nous espais o perquè es troben encara en procés de definició.

També els elements de participació han d'acabar de decidir sobre aquestes qüestions encara que es tinguin presents.

Tarragona – Part Alta

Està previst posar el nom d'una novel·lista catalana al nou espai sociocultural i turístic, però ho ha de decidir finalment la ciutadania.

Terrassa

Està contemplat feminitzar el barri però les actuacions urbanístiques es portaran a terme a partir de les decisions que siguin consensuades en els grups de treball.

10. A través de quins mitjans de comunicació municipal s'ha informat a la població de les accions realitzades al Pla de Barris

Donada la pobresa de les respostes obtingudes pensem que aquest no és un aspecte primordial per a molts tècnics i que la informació no arriba als responsables de la comunicació municipal.

Dos qüestionaris no han respost, i la meitat no anomenen la web municipal, pot ser per desconeixement del que es publica o perquè realment no apareixen les notícies.

També en 8 casos no es citen els butlletins o revistes municipals i només 10 fan esment a les ràdios o televisions locals.

Molts pocs parlen de mitjans comarcals o altres publicacions municipals (encara que aquesta no era la pregunta formulada i alguns informen de bustiades o de enviaments per correu a persones interessades).

També es cita en una ocasió un programa de festes i en d'altres l'edició de pòsters o díptics, fulletons, etc.

També s'informa en algunes ocasions de reunions amb els veïns i de rodes de premsa o notes de premsa.

En alguns casos això no vol dir que no s'hagin fet servir els recursos municipals disponibles

Mora d'Ebre

S'han dut a terme reunions informatives i participatives dels diferents projectes als veïns del barri al Teatre municipal La Llanterna.

Altrament, al Programa de Festes Majors d'aquest any s'ha destinat un apartat a les obres municipals, d'entre les quals s'han exposat les executades en el marc del projecte de la Llei de barris.

I altres disposen de webs específiques amb eines Web2.0 i fan servir els mitjans al seu abast

Olot

- **Web** específica del Pla de Barris (www.olot.cat/barrivell) amb agenda, notícies destacades, blog...
- **Butlletí bimensual** amb les novetats del barri sobre Usos de l'espai públic, Formació i inserció laboral, Urbanisme i Habitatge, Revitalització del barri: pol d'atracció i Implicació del veïnat en la reforma integral (250 persones adscrites a l'enviament)
- **Notes de premsa, rodes de premsa i reportatges** als mitjans de premsa, ràdio i televisió locals, comarcals i provincials.

11. Amb quina periodicitat?

Gran varietat de respostes, moltes d'elles en funció de la periodicitat de les publicacions; així, si un butlletí és quinzenal, mensual o trimestral marca el ritme de les notícies.

En quant a les webs és diu que la informació s'actualitza permanentment o fins i tot que es mira que hi hagin notícies diàries.

Altres municipis defineixen la periodicitat en funció de l'inici o acabament de les actuacions. En aquests casos sembla que es tracta doncs de les actuacions físiques i no de les de caire social.

També alguns defineixen un temps informatiu que pot variar i arribar fins i tot a l'any.

Igualada

En funció de les diferents activitats que s'han desenvolupat s'ha informat a la premsa, tot i que hem intentat informar amb una cadència de, com a mínim, cada dos mesos.

Lleida

No hi ha una periodicitat determinada. Va en funció de les actuacions que es van fent. S'intenta que una vegada per setmana, hi hagi alguna cosa. Cal dir que fem un recull de totes les notícies que surten en qualsevol dels mitjans de comunicació.

El Prat de Llobregat

*Revista municipal El Prat, (cada mes)
Revista L'Oficina Informa, (3 o 4 vegades l'any)
Butlletí Consell Veïnal, (3 o 4 vegades l'any)
Prat Ràdio (entrevistes mensuals)
Oficina Municipal d'Informació del barri de Sant Cosme (diari)
Portal web comunitari: www.cosmepolitan.cat (permanent)*

Súria

La informació es dona abans de l'inici d'una acció i al finalitzar aquesta amb les conclusions a les que s'han arribat.

- 12. S'ha fet cap publicació específica per informar del Pla de Barris?**
- 13. En cas afirmatiu, té continuïtat?**
- 14. Com s'ha distribuït?**

Sorprèn que en cinc de les enquestes la resposta és no, malgrat la importància i l'impacte de l'execució dels plans pels veïns i veïnes dels barris i dels municipis en general.

Altres ajuntaments han fet publicacions per informar del pla, especialment a l'inici del mateix, amb explicació de les accions previstes. Tots aquestes plantegen l'edició de fulletons informatius o diferents publicacions que expliquin els avenços dels projectes, encara que un informa que només es pensa fer una edició final amb els resultats definitius.

Els mitjans més utilitzats han estat els fulletons i la publicació de monogràfics als butlletins municipals, tots ells de distribució als domicilis i amb presència a comerços, equipaments públics, etc.

També, com ja s'havia apuntat, hi ha algunes web municipals amb espais específics.

A més, alguns (3 casos) han editat noves revistes amb aquesta única finalitat (*PdB Maurina* de Terrassa, *El barri al dia* de Girona o *Info Can Folguera* de Santa Perpètua) de publicació regular.

Igualment s'han fet també algunes exposicions puntuals o que aniran creixent a mesura que avencin els projectes.

Cambrils

S'ha fet cap publicació específica per informar del Pla de Barris?

Sí. Es va fer una publicació especial al 2007 per explicar el projecte del Pla de barris a la població. Es va fer una tirada de 6.000 exemplars.

A banda de la revista especial, també es va fer una exposició itinerant pels diferents equipaments de la ciutat.

En cas afirmatiu, té continuïtat?

Es planteja fer publicacions específiques d'acord amb l'evolució del desenvolupament del projecte.

Com s'ha distribuït?

Es van utilitzar diferents canals de distribució:

1.- Campanya de comunicació porta a porta per Barri Antic:

Al llarg de dos mesos aprox. dos informadores van estar realitzant una campanya de comunicació porta a porta per totes les llars del barri, tenint com a elements de suport la publicació especial i un enquesta estructurada per a recollir propostes i elements de millora

2.- Bustiada pels barris més propers al Barri Antic

3.- Distribució per tots els equipaments públics de la ciutat (centres cívics, biblioteca, pavelló,)

4.- Mailing a totes les persones de la base de dades del Pla de Barris

5.- Mailing a totes les entitats de Cambrils

6.- Mailing als centres escolars

Súria

S'ha fet cap publicació específica per informar del Pla de Barris?

Sí, a l'inici del projecte es van estampar un tríptics informatius en el que s'explicava que era el pla de barris, i un altre més específic que parlava sobre les subvencions a la rehabilitació.

A més, també s'han creat uns plafons informatius de les actuacions que

es van realitzant; la idea d'aquests plafons és que cada any s'afegirà un més amb noves activitat realitzades.

Pel que fa a les subvencions que es donen també hem elaborat una pancarta de lona, que es dona a totes aquells expedients que se'ls ha atorgat una subvenció, la missió d'aquesta pancarta és que es pengi en els edificis que han fet una rehabilitació.

En cas afirmatiu, té continuïtat?

Si.

Els plafons: s'anirà afegint un plafó cada any de duració del projecte, amb un total de 5 plafons.

Pancartes: es va fent entrega a totes les persones subvencionades

Les notes de premsa s'aniran fent periòdicament continuant amb la tònica habitual.

Com s'ha distribuït?

Tríptics: correu a tots els habitatges de l'àrea d'actuació. També hi ha a l'oficina de millora de barri, per aquelles persones que venen a fer consultes.

Plafons: Estan penjats a l'oficina d'informació turística, Cal Balaguer del Porxo ubicada al Poble Vell

Pancartes: Quan s'atorga una subvenció es van donant.

15. Mitjans de comunicació locals privats on s'hagin recollit actuacions del Pla de Barris i a través de quin sistema, publicitat, publireportatge...?

En sis ocasions es contesta no, però en dues d'aquestes es diu que està previst (resulta estrany donat que són les enquestes de Tarragona). La resta aporta dades que en general tenen relació amb la posició de la població a la comarca (capital o no), quantitat de població i per tant a les possibilitats de tenir espais a la premsa local o comarcal.

Santa Coloma de Gramenet

S'han fet determinats reportatges a mitjans de comunicació escrits d'àmbit nacional, com El País o El Periódico de Catalunya.

El primer article aparegut en el Periódico data del 19 de juliol de 2006 (en format reportatge).

Un altre reportatge es va publicar al juliol de 2008 també al Periódico, en l'article es parlava sobre l'Eix Bruc i sobre el Nou Mercat del barri del Fondo, totes dues actuacions integradores alhora de diverses accions, que promouen l'urbanisme dinamitzador social i econòmic del territori.

El tercer article va aparèixer a El País, al mes de març de l'any passat i parlava sobre el projecte en general i sobre els recursos invertits en tots aquest anys a la zona objecte del projecte.

A nivell de mitjans audiovisuals a la xarxa de televisions locals de Catalunya es va emetre un reportatge d'aproximadament una mitja hora que mostrava la zona als inicis d'execució del projecte i on es parlava sobre els canvis futurs que veuria la zona gràcies a la Llei de Barris.

Vilafranca del Penedès

Setmanaris El 3 de vuit, 7 Dies, La Fura, L'Extra, El cargol i Calaix de Sastre; Cadena SER; diaris digitals PenedèsDiari i PenedèsDigital; pàgina web de la Fundació Paco Candel, i diaris El Punt i El Periódico de Catalunya.

S'han publicat informacions en diferents formats: notícies, reportatges, anuncis de publicitat, agenda i reportatge televisiu.

Actualment s'està elaborant un document sobre el barri.

El cas de El Prat és molt significatiu donat que ressalta l'impacte que tenen les notícies sobre el barri de Sant Cosme i que fan que aparegui a diaris de distribució nacional o a TV3. Sant Cosme s'ha convertit en l'escenari arquetípic dels problemes socials i el seu nom evoca tota mena de conflictes. Aquesta malaurada condició mediàtica fa que qualsevol experiència o treball aparegui als mitjans, també presentada com a experiència en condicions extremes d'una actuació política i social que no desemparà ningú.

És interessant l'experiència de Cambrils amb la publicació d'un audiovisual fet a una escola, encara que no queda clar qui el va publicar.

Cambrils

Bàsicament ha estat a través de la publicació de notícies. Alguna vegada s'ha inserit algun anunci.

Destaquem l'elaboració d'un audiovisual del barri on s'entrevisten diferents testimonis vinculats amb el barri, procedents de diferents orígens. Les entrevistes elaborar i realitzar alumnes de 5è. de Primària del CEIP Joan Ardèvol. A banda de tot el treball que hi ha darrera d'aquest audiovisual, on s'han treballat diferents aspectes relacionats amb la convivència i la participació al barri, la intergeneracionalitat, la recuperació de la memòria oral, la descoberta del barri i la transformació actual, ens serveix a com element de difusió del pla de barris, on els mateixos participants s'hi senten reconeguts.

També resulta reveladora la descripció que sobre les fonts d'informació dels mitjans privats que aporta Girona.

Girona

Generalment, la premsa escrita recull diferent informació de la plana web del Projecte i la publica en les seves edicions. En determinades ocasions, per informacions rellevants, es fa arribar notes de premsa a aquestes publicacions escrites per fer-ne difusió.

Conclusions de l'anàlisi de les enquestes

La Llei de Barris, a més d'una gran eina pel desenvolupament dels barris i de les poblacions a on es troben, és un instrument i una oportunitat per a instaurar una nova perspectiva sobre l'urbanisme i sobre la construcció de nous models de ciutadania i democràcia participativa. Els projectes elaborats per acollir-se a les subvencions d'aquesta llei resulten especialment interessants donat que les experiències es fan a barris que durant els últims anys o dècades han patit transformacions importants que requereixen de solucions adients. Que es plantegi buscar aquestes solucions amb la participació de tots els interessos socials afectats és una proposta que ha de ser recolzada fermament.

De la pràctiques actuals dependrà que es consolidin aquestes pràctiques i noves formes de relació entre les administracions i la ciutadania que permeti desenvolupar un urbanisme de caire social que millori els espais existents i que resolgui les mancances en equipaments, considerant les diversitats socials existents. Així, partint del teixit social existent es trenquen procediments tradicionals i solucions uniformitzadores que no responen a necessitats i transformacions socials que es donen al territori.

Els resultats d'aquest estudi són, per tant, un indicador de com s'està aplicant aquesta llei tant en els seus principis, com en la seva lletra, en un camp concret, el de les accions orientades a la equitat de gènere, la inclusió del qual a la llei ha estat un important avenç que permet aplicar principis d'urbanisme de gènere a les transformacions dels barris que donen com a resultat canvis favorables per al conjunt de la població, perquè porten a una concepció dels espais habitables més diversa i humana.

La plena existència d'un urbanisme de caire social és impossible sense atendre a les qüestions de gènere. Però a més la llei impulsa a portar solucions integrals que contempli, junt a les qüestions urbanístiques, altres aspectes relatius a la millora de la vida social i personal de tots els col·lectius residents, pels qual és important la perspectiva de les dones i la seva implicació en els processos de planificació i seguiment de les actuacions.

Pels ajuntaments implicats, aquestes subvencions han estat un gran ajut, alhora, però, ha estat molt difícil assumir projectes de gran magnitud atenent a totes les vessants, donat que molts d'ells mai havien gestionat actuacions d'aquesta importància. S'ha de valorar, per tant, l'esforç fet i veure com les primeres experiències han obert camí als següents projectes.

És doncs molt important que treballs com aquest els hi ajudin a plantejar-se com han de fer les coses, a preparar els seus projectes i a disposar d'eines de comunicació amb la ciutadania que propiciïn el coneixement i la participació de dones i homes seguint i l'avaluació de les actuacions.

Les conclusions d'aquesta part de l'estudi pretenen, fonamentalment, aportar bones practiques i eines útils pels ajuntaments i els ciutadans i ciutadanes.

1.

És essencial que els municipis comptin amb un pla de comunicació específic pel desenvolupament de la llei de barris.

Encara que es possible integrar el pla de comunicació del pla de barris en una pla de comunicació de caire general, considerem que aquesta no és la millor pràctica possible.

La intenció final dels plans de barris és també generar noves dinàmiques socials i participatives que finalment puguin establir noves pràctiques a altres àmbits, alimentant els canals de comunicació tradicionals entre administracions locals i autonòmiques i ciutadans i ciutadanes amb accions innovadores. Per afavorir aquest objectiu s'han de generar estratègies de proximitat i participació que contemplin tota mena de diversitats socials considerant als ciutadans tant receptors com emissors d'informacions, idees i reflexions, en consonància amb noves formes democràtiques, al nou paper de les accions locals en el món global i a les possibilitats que ofereixen les tecnologies digitals. Així doncs, afirmem que s'han d'elaborar plans de comunicació específics que contemplin tots aquest aspectes.

Aquesta perspectiva ha d'afavorir la participació de les dones, la visibilització de les diferents situacions socials que hi viuen i la elaboració de noves propostes que afecten tant al disseny urbanístic, contemplant les qüestions de gènere, con qualsevol altre aspecte social.

- El pla de comunicació del pla de barris ha de contemplar la utilització dels mitjans de comunicació habituals al municipi i d'altres específics per comunicar el pla i per fer-hi el seguiment.
- Ha d'establir mecanismes de diàleg entre tècnics municipals i equips de comunicació per tal que s'estableixin fluxos d'informació que impliquin de manera més directa als tècnics, que han de considerar la

comunicació com a part de la seva feina, donat que la participació ha de ser essencial en tot el desenvolupament del pla.

- A més, ha de definir mecanismes de participació i d'informació directa mitjançant reunions, punts d'informació, correspondència personal i electrònica, etc.
- Ha de contemplar recursos específics adreçats a les dones comptant amb les seves especificitats i facilitant el contacte personal i recursos en línia que permeten flexibilitat horària i noves maneres de presentar la informació i de fer recerques segons interessos específics.
- A la vegada s'hauria de comptar amb les dificultats de les persones afectades per l'anomenada "escletxa digital" facilitant cursos de preparació d'accés a les tecnologies i recursos materials disponibles amb suport humà per resoldre-les, per tal que aquestes persones puguin accedir-hi a la informació en qualsevol format que es presenti.

2.

És fonamental que els equips tècnics treballin transversalment amb la presència d'especialistes en qüestió de gènere

Observem una dificultat generalitzada per diferenciar les accions específiques de gènere de les accions socials en general, i per tant per comunicar-les correctament, encara que en alguns casos aquesta qüestió ha estat molt ben plantejat i resolta.

S'hauria d'avançar en un coneixement més acurat d'aquest tema que permetés accions més concretes i la inclusió a les accions de caire més general de punts específics. Per això és important determinar un major grau de coneixement dels tècnics i polítics sobre aquests temes. S'ha d'avançar, juntament amb una obligatorietat del tractament, present a la llei, que no deixi tants casos en la confusió o indeterminació respecte dels resultats que es volen obtenir, en el coneixement i en el canvi de model. Les bones pràctiques han de contribuir a guiar un camí, i els coneixements especialitzats s'han de posar a disposició de la resta de serveis municipals per impregnar els projectes amb una nova perspectiva.

Aquest treball ha de portar a una concreció i millora de la comunicació en aquest aspecte que resulta determinant perquè la comunicació és també una eina d'educació social i per tant els missatges ben plantejats acaben generant debat social i implementen noves actituds socials.

3.

Cal mesurar la participació de les dones en totes les actuacions i comunicar-la.

És necessari tenir dades que permetin construir sobre les realitats existents i millorar les situacions inicials. Tenir informació significa poder mesurar l'exclusió o autoexclusió de les dones en diferents camps i àmbits socials de participació o actuació.

Aquesta mesura de la realitat ha de permetre fomentar estratègies diferenciades que potenciïn la participació de les dones en camps reservats generalment als homes.

Comptar amb dades i publicar-les, comunicar-les convenientment explicades, també contribueix a generar un clima de participació i interès per les accions següents.

4.

S'ha de propiciar la participació d'associacions i grups de dones en els òrgans de decisió i seguiment.

Encara que les dones estiguin presents a altres col·lectius, com associacions de veïnes i veïns, de comerciants i botiguers, etc., la representació de grups de dones afavoreix una perspectiva específica necessària.

És important que es potenciï la creació d'associacions en aquest sentit, encara que les circumstàncies concretes permetran o no que això es produeixi. No es tracta de generar agrupacions que resultin artificials o poc representatives sinó d'impulsar les millors sinergies existents.

Els plans de barri es desenvolupen en un context i en una tradició a vegades mancada d'elements que afavoreixin la participació i s'ha d'utilitzar com una estratègia que contribueixi a desenvolupar noves eines i entitats tal i com demostren les experiències esmentades.

Juntament amb això els ajuntaments implicats han de propiciar la constitució de plataformes estables, com els consells de les dones, que des de un primer moment tinguin una presència activa en la redacció dels projectes i en la potenciació d'accions dirigides a la participació de les dones dels barris.

Tot això amb la perspectiva de que a la vegada que es desenvolupen aquestes estratègies per la aplicació del pla de barris han de restar dinàmiques i resultats més enllà en el temps.

4.1.4. Bones pràctiques

Ajuntament de Terrassa, Estenent ponts. (2007). DVD
Direcció i guió Antoni Verdaguer.

Producció en DVD de 115 minuts de durada, en que s'alternen dramatitzacions amb entrevistes a persones del barri i tècnics i responsables municipals.

Considerem que es tracta d'una molt bona eina de presentació del pla de barris, especialment pel que fa als aspectes socials, encara que concretament les qüestions de gènere no han estat gaire treballades. L'eix central és el fenomen de les noves migracions. Fins i tot algunes de les presentacions de les dones, com el paper d'una jove mare que guia la pel·lícula, és més que discutible, donat que decideix traslladar-se a Terrassa pel canvi de feina del marit i d'ella no es diu que tingui cap altra ocupació ni perspectiva que la criança del fill.

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, Casablanca es mou. Punt de Partida. (2007). DVD

Magnífic exponent de la història del barri i de les inquietuds i necessitat del barri des del punt de vista dels seus habitants. Dona la veu a dones i homes de tots els grups d'edat, des de els nens i nenes fins a la gent gran, mostrant una gran varietat i riquesa de matisos en aquest contrast de vivències i expectatives.

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, Pla de Millora Integral. PMIC ...de Casablanca. DVD

Audiovisual molt directe i clar en que, seguint un esquema encapçalat per epígrafs concrets, es fa un repàs a les actuacions previstes al barri, amb intervencions de representants dels diferents col·lectius. Hi ha diverses referències a les qüestions de gènere i un apartat dedicat a aquest tema. Un molt bon recurs com a model per altres projectes.

Ajuntament de l'Hospitalet, Equitat de gènere a Collblanc – La Torrassa. Experiències per compartir. (2009). Publicació impresa. Edició bilingüe en un mateix volum.

Excel·lent treball que explica amb claredat, no mancada de detall, la feina desenvolupada, i extreu conclusions realistes sense amagar les dificultats i problemes que no s'han acabat de resoldre, reflexió imprescindible per poder continuar treballant.

El quadern fa una presentació general dels barris i del programa Municipal per a la Dona per encarar el projecte Equitat de Gènere en sis apartats dedicats a les qüestions de mobilitat, participació, apropament de les dones immigrades, xarxes de dones, activitat física i convivència, i un programa per compartir habitatge.

Ajuntament de l'Hospitalet, Programa Municipal per a la dona. <u>Equitat de gènere al Barri de Collblanc – La Torrassa</u> . DVD
--

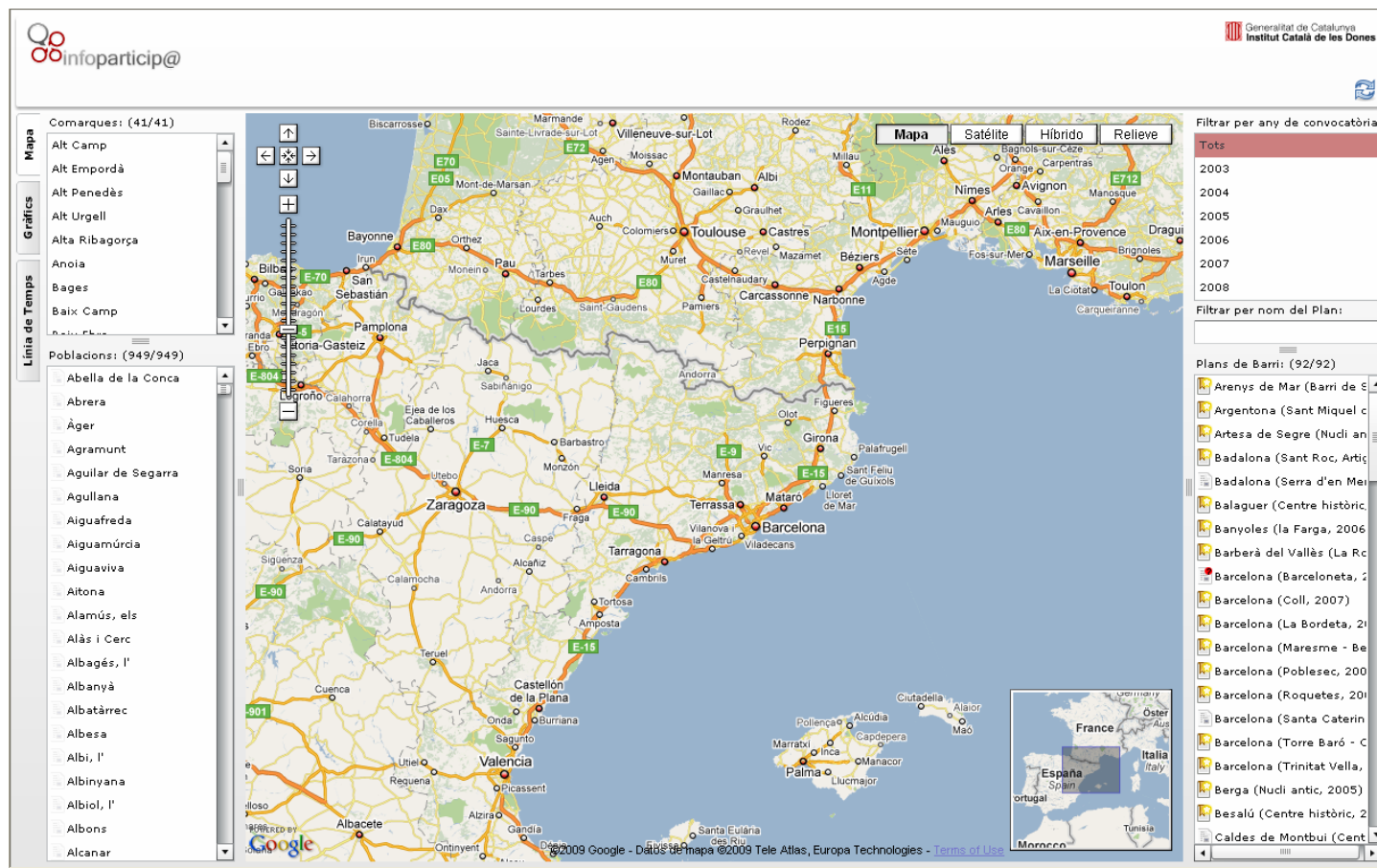
Audiovisual amb participació de dones del barri i professionals municipals que apropen els mateixos continguts exposats a la publicació impresa.

4.2. Resultats del projecte, la web <http://www.infoparticipa.cat/icd>: el que pot i el que podria fer

El resultat d'aquest projecte ha estat, tal com vam proposar al títol de la memòria que vam presentar a la Convocatòria de subvencions per a treballs de recerca (2008-2009) de l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya, desenvolupar una eina de *periodisme per a fer visible la participació de les dones en els projectes de millora de barris subvencionats per la Generalitat de Catalunya*. Aquesta web es pot consultar a <http://www.infoparticipa.cat/icd>. Explicarem el funcionament d'aquesta web en el primer apartat. Per assolir aquest resultat, però, hem realitzat un seguit de tasques d'anàlisi de mitjans, recerca i organització de informació, que permeten treure diverses conclusions que exposem al segon apartat.

El sistema representa les dades disponibles fins aquest moment: comarques, poblacions, Plans de Barris des de 2004 i quins plans inclouen accions sobre equitat de gènere. També hi ha una petita fitxa resum de cada Pla y la representació gràfica dels perímetres afectats.

Descripció pestanya mapa

La pàgina d'inici es presenta amb un mapa del territori de Catalunya amb les funcions habituals d'un Google Maps. A l'esquerra, tres pestanyes permeten elegir si volem veure la informació mitjançant el mapa (que es correspon amb la pàgina d'inici), gràfics o línies de temps. A més, la pàgina ofereix dues finestres a l'esquerra, i dues finestres a la dreta. La finestra superior de l'esquerra, permet seleccionar una comarca, o totes les poblacions, i la inferior, una població. Si seleccionem una comarca (exemple, Ripollès), el mapa s'aproxima i mostra les ciutats que tenen Plans de Barri amb

equitat de gènere (marcador roig), Plans de Barri (marcador blau), o que no tenen cap Pla de Barri (marcador groc). A la part inferior de la finestra, apareixen les localitats. Si elegim una localitat sobre el mapa, o a la part inferior de la finestra (exemple, Ripoll), el mapa s'aproxima fins la localitat i apareix una fitxa amb les dades bàsiques del Pla de Barri.

La finestra superior de la dreta, permet fer recerques temporals, i seleccionar els projectes aprovats en les diferents convocatòries, i la finestra inferior, permet fer una selecció pel nom del pla (població - barri).

Si seleccionem un pla de barri (en aquest exemple Lleida – Casc antic) s'obre una finestra davant del mapa amb una fitxa amb 4 pestanyes: dades generals, descripció, gènere i comunicació. Aquesta finestra també es pot obrir des dels menús operatius a les altres pestanyes i, com es pot veure, disposa d'un boto per la impressió.

El conjunt de dades que ofereixen aquestes fitxes són:

Dades generals	Descripció	Gènere	Comunicació
<ul style="list-style-type: none"> Nom del projecte Any de convocatòria Comarca Població Extensió geogràfica de l'àmbit del projecte Total d'habitants a la població Habitants a l'àmbit del projecte Dones a l'àmbit del projecte Homes a l'àmbit del projecte Pressupost Ajut aprovat 	<ul style="list-style-type: none"> Sinopsis 	<ul style="list-style-type: none"> Hi ha regidoria de la dona a l'ajuntament? Participa la Regidoria de la Dona al Comitè d'Avaluació i Seguiment del Pla de Barri? Participa alguna associació de dones al Comitè d'Avaluació i Seguiment del Pla de Barri? S'han creat noves associacions de dones al barri amb aquest Pla de Barri? Associacions de dones creades Treball transversal 	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de butlletins publicats a la web municipal i consultats des que es va aprovar el Pla de Barri Butlletins municipals consultats que tracten el Pla de Barri Nombre de butlletins que tracten el Pla de Barri i equitat de gènere Nombre de notícies que tracten el Pla de Barri en els butlletins consultats Hi ha un Pla de comunicació específic pel Pla de barris? Consta el Pla a la web de l'Ajuntament? Butlletins consultats (dades i enllaços)

L'última dada de l'apartat comunicació, *Butlletins consultats*, permet la descàrrega d'un document amb el detall de les dades; es presenta una mostra del mateix exemple al volum d'annexes.

Logo: Generalitat de Catalunya Institut Català de les Dones

Mapa Satèl·lit Híbrido Relieve

Filtrar per any de convocatòria:

Tots

2003

2004

2005

2006

2007

Filtrar per nom del Plan:

Plans de Barri: (92/92)

Cornellà de Llobregat (S)

Esparreguera (El Mas d'e

Esplugas de Francolí, La (

Esplugues de Llobregat

Figuera (Centre Històric

Figuera (Marca de l'Har

Girona (Santa Eugènia-C

Granollers (Congost, 201

Hostalric (Nudi Antic, 201

Igualada (Sant Agustí, 2

L'Hospitalet de Llobrega

L'Hospitalet de Llobrega

Lleida (Casc Antic, 2006

Lleida (La Mariola, 2004

Malgrat de Mar (Barri de

Manlleu (L'Erm, 2004)

Manresa (Nudi antic, 201

Martorell (Vila Vella, 200

Mataró (Cerdanyola, 200

Mataró (Rocafonda-el P

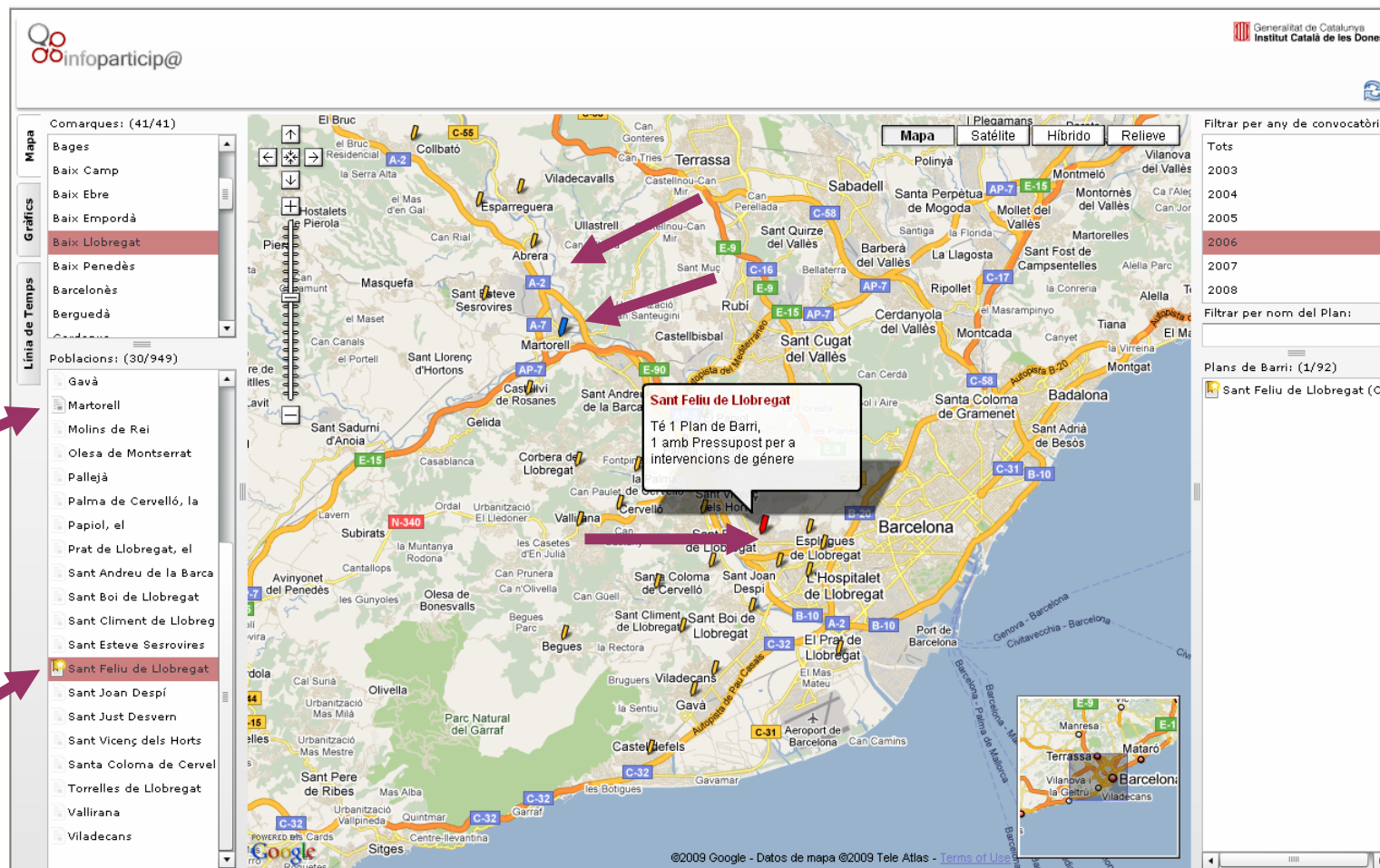
Mallorca (Cala de Gualp

Mapa de Lleida showing the city and surrounding areas. The map includes labels for various districts and landmarks, such as the University of Lleida, the Ebro river, and the Carretera Madrid-Francia. The map is overlaid with a grid of yellow lines representing the planned improvements.

Google

©2009 Google - Datos de mapa ©2009 Tele Atlas - Terms of Use

Quan es tanca la fitxa podem veure un mapa en que es destaca l'àrea afectada pel pla.

Si al menú de l'esquerra seleccionem una comarca l'eina permet identificar al mapa els tots els municipis i destacant els que tenen un pla de barris i aquells que presenten actuacions d'equitat de gènere.

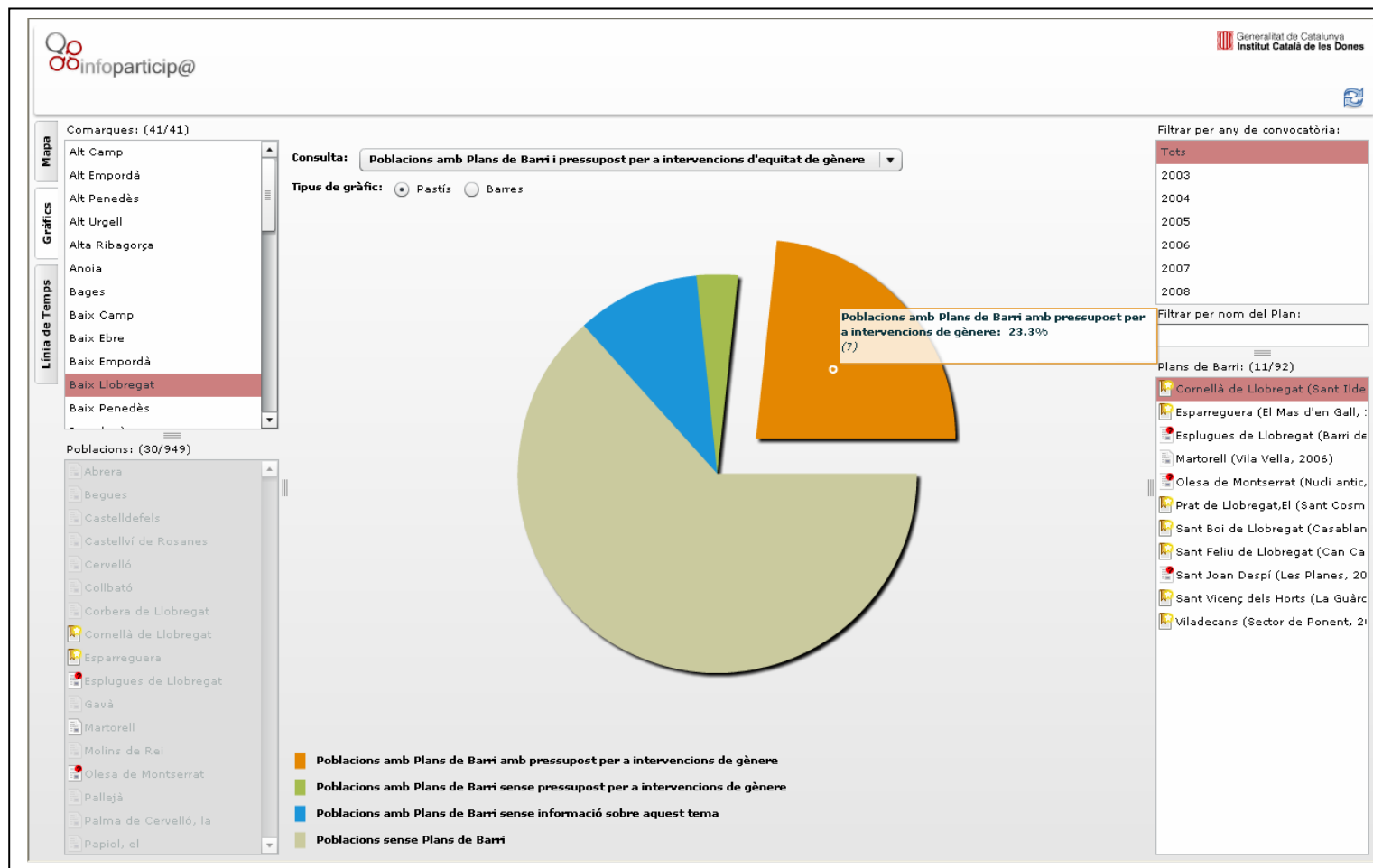
- Municipis amb pla de barris: marca blava
- Municipis amb pla de barris que presenten actuacions amb equitat de gènere: marca vermella
- Resta de municipis: marca groga

Clicant sobre la marca apareix la informació relativa al municipi com es pot veure a l'exemple anterior sobre la comarca del Baix Llobregat.

També permet identificar, com es pot veure a l'exemple anterior, al llistat de municipis d'una comarca:

- Els municipis que tenen pla de barris: marca transparent
- Els municipis amb pla de barris que presenten actuacions amb equitat de gènere: marca groga

Descripció pestanya gràfics

Al centre de la pàgina s'obren els gràfics que ens ofereixen dues possibilitats, gràfics de pastissos o de barres.

Seleccionant una comarca a la finestra superior esquerra, veiem els municipis que tenen pla de barris al menú de la dreta, en que podem seleccionar també per any de convocatòria.

A la part superior central hi ha una finestra desplegable que ens permet seleccionar preguntes; les respostes es donen a través dels gràfics, sota dels quals podem

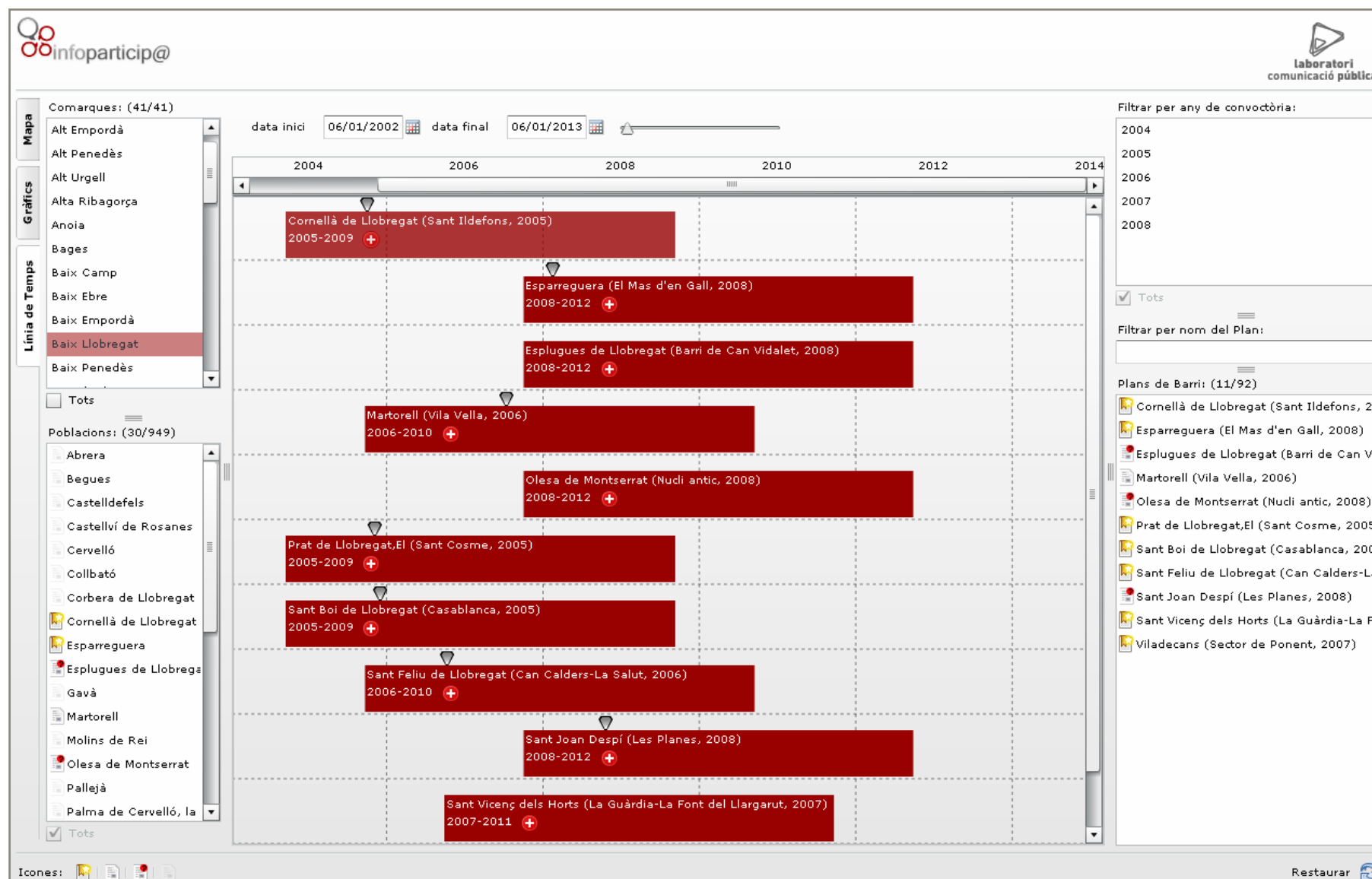
veure-hi la llegenda.

Amb el moviment del ratolí per sobre del gràfic es presenten en un requadre les freqüències absolutes i relatives, representades als sectors o les absolutes a les barres. També clicant sobre un dels sectors, aquest es destaca separant-se dels altres, com es veu a la imatge d'aquesta pàgina

A la taula següent es descriuen les consultes i respostes contemplades.

Consultes	Respostes
Poblacions amb Plans de Barri i pressupost per a intervencions d'equitat de gènere	Poblacions amb Plans de Barri amb pressupost per a intervencions de gènere Poblacions amb Plans de Barri sense pressupost per a intervencions de gènere Poblacions amb Plans de Barri sense informació sobre aquest tema Poblacions sense Plans de Barri
Plans de Barri amb pressupost per a intervencions de gènere	Plans de Barri amb pressupost per a intervencions de gènere Plans de Barri sense pressupost per a intervencions de gènere Plans de Barri sense informació sobre aquest tema
Pressupostos per a intervencions d'equitat de gènere	Pressupostos per a equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments La resta del pressupost dels Plans de Barri
Plans de Barri amb Regidoria de la Dona a l'Ajuntament	Plans de Barri amb Regidoria de la Dona a l'Ajuntament Plans de Barri sense Regidoria de la Dona a l'Ajuntament Plans de Barri sense informació sobre aquest tema
Plans de Barri amb associacions de dones al Comitè d'Avaluació i Seguiment	Plans de Barri amb associacions de dones al Comitè d'Avaluació i Seguiment Plans de Barri sense associacions de dones al Comitè d'Avaluació i Seguiment Plans de Barri sense informació sobre aquest tema
Plans de Barri amb Pla de comunicació específic	Plans de Barri amb Pla de comunicació específic Plans de Barri sense Pla de comunicació específic Plans de Barri sense informació sobre aquest tema
Plans de Barri que han comunicat intervencions de gènere a la web municipal	Plans de Barri amb intervencions de gènere comunicades a la web de l'Ajuntament Plans de Barri sense intervencions de gènere comunicades a la web de l'Ajuntament Plans de Barri sense informació sobre aquest tema
Butlletins municipals consultats que tracten el Pla de Barri	Butlletins consultats que tracten el Pla de Barri Butlletins consultats que no tracten el Pla de Barri
Butlletins municipals consultats que tracten intervencions de gènere	Butlletins municipals consultats que tracten intervencions de gènere Butlletins municipals consultats que no tracten intervencions de gènere
Notícies que tracten el Pla de Barri i dones en els butlletins consultats	Notícies que tracten el Pla de Barri i dones en els butlletins consultats Notícies que tracten el Pla de Barri en els butlletins consultats

Descripció pestanya línia de temps

Els menús de les barres laterals permeten les mateixes opcions. Per tant, es pot escollir una comarca o un municipi i veure la línia de temps que ens indica el moment d'inici del pla i d'acabament o d'acabament previst. Aquesta línia de temps es pot modificar amb les eines de la part superior escollint un període o ampliant i reduint per tal de veure el detall de mesos o dies. Aquestes funcions han de ser molt útils en el futur quan es disposi de més informació que es pot afegir a aquesta informació gràfica sense límit de quantitat.

Actualment el que podem trobar, a més de la durada del projecte, fent un clic a la línia o al signe més, és la fitxa del municipi; la fletxa grisa sobre la línia indica una informació datada que es pot consultar. La informació introduïda en aquest moment porta a un enllaç que permet veure la primera informació publicada sobre el pla de barris als butlletins municipals.

Considerem que aquesta eina té moltes possibilitats per al seguiment del desenvolupament del plans.

Fins ara, hem creat una eina periodística, de gestió de la informació, que permet fer visibles les aportacions de les dones, i de les polítiques públiques amb perspectiva de gènere, i ho hem fet des d'una perspectiva no-androcèntrica, plural i horitzontal, que permet construir un coneixement en xarxa, compartint informació i experiències.

Cal, però, continuar completant la informació, i desenvolupant les eines de participació ciutadana, plural i en xarxa, per a fer el seguiment i avaluar les accions dels governs i les polítiques públiques.